

Rehtori	Juha Kujanpää 050 341 2383 juha.kujanpaa@sipoo.fi
Apulaisrehtori	Sinikka Linna 050 341 2363 sinikka.linna@sipoo.fi
Opinto-ohjaus	Mari Ala-Krekola 040 191 4469 mari.ala-krekola@sipoo.fi
Opintosihtööri	Jörgen Löfgren 040 191 4577 jorgen.lofgren@sipoo.fi
Oppilaitosisäntä	Jyrki Penttinen 050 383 1597 jyrki.penttinen@sipoo.fi
Opettajainhuone	p. 040 191 6085

Iso kylätie 14
04130 Sipoo
etunimi.sukunimi@sipoo.fi
www.sipoo.fi/sipoonlukio

kuva Erja Leinonen

kansi Vili Lehtisalo

Sisällysluettelo:

OPISKELIJALLE.....	4	YLIOPPILASTUTKINNOSTA	20
SIPOON LUKION OPETTAJAT	5	OSALLISTUMISOIKEUS.....	20
SIPOON LUKION HENKILÖKUNTA.....	6	ERITYISJÄRJESTELYJEN HAKEMINEN	21
RYHMÄNOHJAAJAT JA RYHMÄNOHJAUSLUOKAT	6	YLEISTÄ YO-TUTKINNOSTA	21
SIPOON LUKION JÄRJESTYSSÄÄNNÖT	7	YLIOPPILASTUTKINNON KIELTEN KOKEET	22
OPISKELUA KOSKEVIA KÄYTÄNTEITÄ	9	KOESALISSA KÄYTTÄYTYMINEN	22
POISSAOLOT.....	9	TODISTUKSET.....	22
OPPITUNNILLA KÄYTTÄYTYMINEN	10	<i>Ylioppilastutkintotodistus</i>	<i>22</i>
OPPITUNNILTA MYÖHÄSTYMINEN	10	<i>Muut todistukset</i>	<i>22</i>
VILPPI JA VILPIN YRITYS.....	10	OPIIKIRJAT LV. 2026 – 2027	23
KOULUN YHTEISET JUHLAT JA MUUT TILAISUUDET	11	YLEISIÄ KÄYTÄNNÖN ASIOITA	24
TAPATURMAT.....	11	WILMA	24
RYHMÄNOHJAUSTUOKIOT.....	11	TIETOKONEET JA OPIIKIRJAT	25
LUKION TUNTIJAKO	11	OPISKELIJAKUNTA	25
SIPOON LUKION TUNTIJAKO LOPS 2021 PERUSTEIDEN		TUTORIT	25
MUKAISESTI.....	12	LUKION ULKO-OVET / AVAIMET	25
OPETUSJÄRJESTELYT	13	ERITYISRUOKAVALIO.....	25
LUKUVUODEN RYTMITYS.....	13	OPISKELUSOSIAALISET EDUT JA OPISKELIJAHUOLLON	
LUKION SUORITTAMISEN KESTO.....	13	PALVELUT	25
OPPIMÄÄRÄN SUORITTAMINEN.....	13	OPINTOTUKI.....	25
OPINTOJAKSOJEN SUORITTAMINEN	13	KOULURUOKAILU JA KOULUMATKAT	25
OPINTOJAKSOILLE ILMOITTAUTUMINEN	14	LUKION ERITYISOPETTAJA	26
VALINTOJEN TARKISTAMINEN.....	14	OPISKELUTERVEYDENHUOLTO	26
TUKIOPETUS.....	15	SUUN TERVEYDENHUOLTO.....	26
ITSENÄINEN OPISKELU	15	LUKION KURAATTORI JA PSYKOLOGI	27
OPISKELUN LOPETTAMINEN/ KESKEYTTÄMINEN	15	AIKOJEN SIVUT	28
PÄÄTTÖVIIKOT	16	LUKION TYÖAJAT LV. 2026 – 2027	28
OSALLISTUMINEN KOETILAISUUTEEN TAI MUUHUN		JAKSOTUS LV. 2026 – 2027	28
PÄÄTTÖVIIKON OHJELMAAN	16	TUNTIKAAVIO	28
OPINTOJAKSON ARVOSANAN KOROTTAMINEN	16	PÄIVITTÄINEN AIKATAULU	29
OPINTOJAKSON UUDELLEEN SUORITTAMINEN	16	UUSINTAKOKEET	29
UUSINTAKOKEET	16	VANHEMPAINILLAT	29
ARVIOINNISTA YLEENSÄ	17	AVOIMET OVET 9. LUOKKALAISILLE.....	29
YHDEN OPINTOJAKSON ARVIOINTI.....	17	YLIOPPILASKIRJOITUKSET SYKSY 2026	30
OPPIMÄÄRÄN ARVIOINTI	17	YLIOPPILASKIRJOITUKSET KEVÄT 2027	30
LUKION OPPIMÄÄRÄN SUORITUS	18	LUKUJÄRJESTYS JA OPINTOJEN SUUNNITTELU.....	31
PÄÄTTÖTODISTUS.....	18	ARVOSANAT WILMASSA (VIIMEISTÄÄN):	31
MUUALLA SUORITETTUIJEN OPINTOJEN		1. PERIODIN OPINTOTARJOTIN	32
HYVÄKSILUKU.....	19	2. PERIODIN OPINTOTARJOTIN	33
		4. PERIODIN OPINTOTARJOTIN	35
		5. PERIODIN OPINTOTARJOTIN	36
		OMA LUKUJÄRJESTYKSENI, PERIODIT 1-5	37
		KALENTERI	38

OPISKELIJALLE

TERVETULOA SIPOON LUKIOON

Tästä opinto-oppaasta löydät kootusti mm.

- yhteystiedot
- opintojaksotarjottimet
- ryhmänohjaajat ja kotiluokat
- järjestyssäännöt ja muut käytännön ohjeet

Opinto-oppaan ajantasainen versio löytyy aina koulun kotisivuilta:

WWW.SIPOO.FI/SIPOONLUKIO

TAI QR-KOODILLA SUORAAN ALTA:

SIPOON LUKION OPETTAJAT

sähköposti: etunimi.sukunimi@sipoo.fi

Kujanpää Juha FM, rehtori	matematiikka	050 341 2383
Linna Sinikka FM, lehtori, apulaisrehtori	äidinkieli ja kirjallisuus	050 341 2363

Ala-Krekola Mari FM, opinto-ohjaaja	opinto-ohjaus	040 191 4469
Gröhn Tomi LitM, lehtori	liikunta	050 520 6447
Haubensack Janette FM, lehtori	biologia, maantiede	
Helppi Suvi FM, lehtori	matematiikka, fysiikka	040 529 8938
Huotari Mari TM, erityisopettaja	erityisopetus	040 167 6488
Ikäläinen Anri FM, lehtori	englanti, saksa, ruotsi	
Kauppinen Annakaisa FM, lehtori	äidinkieli ja kirjallisuus	
Kautto Henna FM, lehtori	ruotsi, englanti	
Kelmendi Liisa TM, lehtori	psykologia, elämäkatsomustieto	
Korpela Sirkku tuntiopettaja	liikunta	
Kurppa Tommi TM, lehtori	uskonto, filosofia, psykologia	041 540 3568
Liikala Jenni FM, lehtori	historia, yhteiskuntaoppi	
Mannonen Henna FM, lehtori	äidinkieli ja kirjallisuus	050 401 8748
Mikkola Liisa FM, lehtori	historia, yhteiskuntaoppi	
Mouhu Minna MuM, KM, FM, lehtori	musiikki	040 630 8342
Nätkinniemi Harri FM, lehtori	kemia, matematiikka	
Ojansuu Kaisa FM, lehtori	englanti, ranska	
Parada Merja FM, lehtori	espanja	050 409 4327
Ruuth Ida TaM, tuntiopettaja	kuvataide, terveystieto	
Ryyti-Hänninen Mette lehtori	liikunta	
Rämäkö Jani FM, lehtori	fysiikka, matematiikka	040 172 1528
Turtio Panu FM, tuntiopettaja	matematiikka, fysiikka	

SIPOON LUKION HENKILÖKUNTA

sähköposti: etunimi.sukunimi@sipoo.fi

Muu henkilökunta		
Löfgren Jörgen	opintosihteeri	040 191 4577
Penttinen Jyrki	oppilaitosisäntä	050 383 1597
Kekki Sabina	terveydenhoitaja	040 356 4794
Kankaanpää Hanna	kuraattori	050 380 2519
Westerling Martin	psykologi	040 168 5076
Finnbäck Linda	siistijä	
Sundberg Yvonne	siistijä	

Ryhmänohjaajat ja ryhmänohjausluokat

Ryhmä	Ryhmänohjaaja	Ryhmänohjausluokka
26A	Janette Haubensack	208
26B	Sinikka Linna	244
26C	Ida Ruuth	246
25A	Suvi Helppi	222
25B	Tommi Kurppa	223
25C	Kaisa Ojansuu	123
24A	Henna Kautto	122
24B	Liisa Mikkola	224
24C	Jani Rämäkkö	147
23D	Mari Ala-Krekola	207

SIPOON LUKION JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

Nämä ovat lukiolain 40§:n mukaiset järjestys-säännöt, joiden tarkoituksena on edistää sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä oppilaitosyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

Nämä säännöt on valmisteltu yhdessä opettaja-kunnan kanssa opiskelijakuntaa kuullen.

Koulualue ja pysäköinti

Sipoon lukion koulualueeksi lasketaan Enterin kiinteistö ja kiinteistöön välittömästi liittyvä ja katuun rajautuva jalkakäytävä sekä Enterin viereinen HSL:n liityntäpysäköintipaikka. Ruokailu tapahtuu viereisessä Wessman-talossa. Myös ruokala lasketaan koulualueeksi.

Pysäköintipaikalla pysäköidään ajoneuvot lainmukaisesti ja merkittyihin pysäköintiruutuihin pitäen pelastus- ja poistumisväylät avoimina. Pienempiä ajoneuvoja pysäköidään siististi useampi samaan ruutuun. Näin saadaan pysäköintipaikkoja riittämään mahdollisimman monelle.

Opiskelu

Opiskelijan on osallistuttava opetukseen. Jos opiskelija on opintojaksolta poissa ilman hyväksyttävää syytä, voidaan hänet ohjata korvaamaan poissaolo antamalla korvaavia tehtäviä itsenäisesti tehtäväksi tai esimerkiksi ohjaamalla hänet läksyjatkoille. Poissaolo voi johtaa myös opintojakson keskeytymiseen.

Oppitunneilla ei esiinnytä ulkovaatteissa. Koulun yhteisissä tilaisuuksissa esiinnyttään tilaisuuden luonteeseen sopivissa vaatteissa.

Opiskelijoille annetaan koulun puolesta käyttöön oppikirjoja, lainakirjoja sekä vuokratietokone. Koulun omaisuutta tulee kohdella huolellisesti ja välineet tulee säilyttää ja kuljettaa asianmukaisesti. Turmeltunut tai kadonnut oppikirja tai tietokone tulee korvata täysimääräisesti.

Opiskelijoille on varattu vapaatuntien aikaiseen työskentelyyn koulun aulatilat ja niillä olevat työpöydät, sohvut ja tuolit. Aulatilojen ja luokkien kalusteita tulee kohdella siististi.

Kaikki roskat on aina lajiteltava kierrätysastiaan niin sisällä kuin ulkona.

Opiskelijakunnan hallitukselle ja muulle opiskelijakunnalle on varattu yksi luokkatila vapaa-aika- ja kokoustilaksi. Tämän tilan siisteydestä vastaa opiskelijakunnan hallitus erikseen sopimallaan tavalla. Jos tilan siisteys ja järjestys ei pysy yllä, tila voidaan sulkea tilapäisesti.

Epäasiallisesta ja häiritsevästä käytöksestä, kiusaamisesta tai väkivallasta tai väkivallan uhasta tulee aina ilmoittaa välittömästi oppilaitosisännälle, opettajalle, rehtorille tai muulle henkilökunnan jäsenelle. Opettajakunta valitsee keskuudestaan yhden opettajan häirintäyhdyshenkilöksi.

Oppitunnit alkavat täsmällisesti työjärjestykseen merkittynä ajankohtana ja päättyvät kun opettaja tunnin päättää. Jos opettaja ei ole saapunut aloittamaan oppituntia 10 minuutissa työjärjestykseen merkitystä ajankohdasta, tulee ryhmästä valita joku opiskelija kysymään opettajaa opettajien työtilasta, rehtorilta, muulta opettajalta, opintosuhteelta, oppilaitosisännältä tai muulta henkilökunnan jäseneltä.

Käytös

Opiskelijan tulee käyttäytyä hyvien tapojen mukaisesti. Opiskelijan tulee noudattaa opiskelussa opettajan antamia ohjeita ja opinto-oppaassa ja Wilmassa tiedotettuja aikatauluja. Kullakin opintojaksolla annetaan erikseen myös kyseiseen opintojaksoon liittyviä sääntöjä. Oppitunneilla ja koulun tilaisuuksissa tai aulatilissa ei saa häiriköidä esimerkiksi keskeyttämällä tai huutamalla. Häiritsevä opiskelija voidaan poistaa oppitunnilta, koulun tilaisuuksista tai koulun aulatilasta lain sallimilla tavoilla.

Opiskelija tekee tehtävänsä ajallaan ja itse, eikä luovuta laatimiaan aineistoja muille opiskelijoille ilman opettajan antamaa ohjeistusta. Opiskelija ei saa myöskään käyttää koulutehtävien tuottamiseen mitään lähdemateriaalia eikä tekoälyä mainitsematta käyttämänsä lähdeä rehellisesti ja avoimesti. Tekoälyn käyttö ilman, että sen käyttöön on annettu lupa, katsotaan vilpiksi.

Vilppiä on myös toiselta opiskelijalta vastauksen tai avun pyytäminen tai sen antaminen esimerkiksi koetilanteessa. Vilpistä seuraa aina rangaistus, vähintään kyseisen suorituksen (kokeen tai arvioitavan tehtävän) uudelleen tekeminen. Törkeästä tai toistuvasta vilpistä voidaan määrätä koko opintojakso keskeytymään, sekä kirjallinen varoitus tai muu lukiolain määräämä rangaistus. Ylioppilaskokeiden vilpistä säädetään lainsäädännössä erikseen.

Kännyköiden käyttö oppitunnilla on aina kiellettyä, ellei siihen erikseen anneta lupaa. Kännykän luvaton esillä pitäminen oppitunnilla aiheuttaa aina oppitunnilta poistamisen ja poissaolomerkinnän.

Oppitunnilla kuvaaminen, videoiminen ja kaikenlainen taltioiminen sekä oppitunnilta suoratoistaminen on kielletty ilman erikseen sitä varten annettua lupaa.

Oppitunneilla keskitytään opiskeluun. Oppituntiaikaa ei käytetä esimerkiksi tietokoneella pelaamiseen tai omien asioiden hoitamiseen. Opiskelija voidaan poistaa luokasta, mikäli tietokoneen käytöstä tarvitsee toistuvasti huomauttaa.

Päihteet

Tupakan, piipputupakan, sähkötupakan, nikotiinipussien ja nuuskan esilläpito, käyttäminen ja myyminen koulussa ja koulualueella on kielletty.

Alkoholin ja huumausaineiden esilläpito, käyttäminen ja myyminen koulussa ja koulualueella on kielletty.

Päihtyneenä tai huumausaineiden vaikutuksen alaisena esiintyminen on rangaistava teko.

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

Kaikki opiskelijat ovat tasa-arvoisia riippumatta sukupuolesta, iästä, kielestä, etnisestä tai kansallisesta taustasta, seksuaalisesta suuntautumisesta, mielipiteistä tai terveydentilasta.

Syrjintä ja häirintä kaikissa muodoissaan on kiellettyä. Myös sellainen häirintä, jolla ei ole suoraa kohdetta välittömästi koulussa paikalla, esimerkiksi yleinen huutelua on kiellettyä, vaikka kukaan ei suoranaisesti edes loukkaantuisi tapahtuneesta.

Koko kouluyhteisölle on tärkeää hyvä yhteishenki ja yhdessä toimimisen kulttuuri.

OPISKELUA KOSKEVIA KÄYTÄNTEITÄ

Päivittäinen aikataulu

Tunnit

1	8.00 – 9.15	
2	9.25 – 10.40	
	Vaihtoehto 1:	Vaihtoehto 2:
3	11.15 – 12.30	10.45 – 11.30 JA 12.00 – 12.30
Ruokatunti	10.40 – 11.15	11.30 – 12.00
4	12.45 – 14.00	
5	14.10 – 15.25	

Oppitunnin pituus = 75 min.

Viimeiset tunnit voivat kestää pidempään.

Poissaolot

Opiskelijan velvollisuudet (Lukiolaki 30 §):

”Opiskelijalla on velvollisuus osallistua opetukseen, jollei hänen poissaololleen ole perusteltua syytä. Koulutuksen järjestäjä päättää opiskelijan poissaoloa koskevista menettelyistä.

Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti. Opiskelijan on käyttäytyttävä muita kiusaamatta ja vältettävä toimintaa, joka voi vaarantaa muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. Kurinpidosta säädetään 7 luvussa.”

Poissaolot oppitunneilta ja poissaoloselvitykset

Oppitunneilta ei voi olla poissa ilman pätevää ja hyväksyttävää syytä. Kaikista poissaoloistaan opiskelijan huoltaja tai opiskelija itse (18v. täyttänyt) laatii selvityksen joko Wilmaan tai kirjallisesti. Kirjallinen selvitys (esim. lääkärintodistus) toimitetaan oma-aloitteisesti jokaiselle opettajalle, joiden tunneilta opiskelija on ollut poissa. Selvitykseen liitetään terveysviranomaisen tai huoltajan allekirjoitus.

Myös täysi-ikäisten tai itsenäisesti asuvien opiskelijoiden tulee selvittää poissaolonsa.

Jos opiskelija poistuu kesken oppitunnin ilman opettajan lupaa, voi opettaja kieltää häneltä paluun oppitunnille.

Sinulla saa olla opintojakson aikana korkeintaan kolme poissaoloa. Kolmannelta poissaolosta opettaja määrää korvaavat lisätehtävät.

Mikäli poissaoloja tulee enemmän kuin kolme, opintojakso keskeytyy. Neljännen poissaolon jälkeen opiskelija voi kuitenkin hakea rehtorilta kirjallisesti lupaa opintojakson jatkamiseksi.

Hakemuksessa opiskelija

1. Selvittää syyt lukuisiin poissaoloihin (esim. lääkärintodistuksella)
2. Sitoutuu korvaamaan liialliset poissaolot esimerkiksi läksyjatkoilla tai matikkapajassa tai muunlaisin lisänäytöin
3. Ymmärtää, että poissaolot haittaavat opiskelijaan OMAA oppimista
4. Ymmärtää, että poissaolojen edelleen jatkuessa opintojakso keskeytyy

Jos opiskelija on pitkäaikaisesti sairaana, tulee hänen pikaisesti ilmoittaa poissaolostaan kouluun.

Jos opiskelija tarvitsee vapaata, hänen on pyydettävä etukäteen siihen lupa seuraavasti:

- yksittäisen tunnin vapaan myöntää ao. opettaja
- enintään kolmen päivän vapaan myöntää ryhmänohjaaja
- kolmea päivää pidemmän vapaan myöntää rehtori

Milloin poissaolo johtuu ennalta arvaamattomasta syystä, opiskelijan tulee ilmoittaa ryhmänohjaajalleen mahdollisimman pian poissaolostaan.

Opiskelija voi itse keskeyttää opintojakson hyväksyttävästä syystä keskusteltuaan ensin aineenopettajan ja opinto-ohjaajan kanssa. Opintojakson keskeyttämisen tulee tapahtua heti opintojakson alussa, jotta tilalle voidaan valita toinen opintojakso.

Henkilökohtaiset lomat

Lomamatkat tulee tehdä koulun loma-aikoina, koska opiskelutahti on tiivis opintojakson aikana. Liit poissaolot johtavat opintojakson keskeytykseen huolimatta myönnetystä lomasta.

Poikkeustapauksissa henkilökohtaista lomaa voi hakea etukäteen ryhmänohjaajalta tai rehtorilta kirjallisesti vapaamuotoisella hakemuksella. Opiskelija on itse vastuussa siitä, että opinnot tulevat suoritettua, eikä poissaoloja kerry sallittua enemmän huolimatta myönnetystä lomasta. Päättöviikon ajalle lomaa ei pääsääntöisesti myönnetä lainkaan. Lähtökohtaisesti yli viikon lomaa ei myönnetä.

Oppitunnilla käyttäytyminen

Kännyköiden ja muiden elektronisten laitteiden käyttö oppitunneilla ei ole sallittua muussa kuin oppimistarkoituksessa. Mikäli opiskelija kiellosta huolimatta käyttää kännykkää oppitunnilla henkilökohtaiseen viestintään, aineenopettajalla on oikeus poistaa opiskelija oppitunnilta ja merkitä poissaolleeeksi. Mikäli kännykän käyttö henkilökohtaiseen viestintään on opetuksen aikana toistuvaa, voi se johtaa opintojakson keskeytymiseen.

Oppitunnit rauhoitetaan opiskelua varten, joten väli- tai hyppytunneilla pyritään toimittamaan wc-käynnit ym. omat asiat. Opiskelijan on aina pyydettävä aineenopettajalta lupa poistua opetustilasta oppitunnin aikana.

Päällysvaatteet ja päähineet säilytetään oppituntien ajan opiskelijoiden henkilökohtaisissa lokeroissa tai tuolin nojalla.

Oppitunnilta myöhästyminen

Oppitunneille saavutaan ajoissa, sillä myöhästyminen häiritsee oppitunnin kulkua ja muiden opiskelua. Mikäli opiskelija kuitenkin pätevistä syistä myöhästyy, on hänen odotettava käytävässä oven ulkopuolella tunnille pääsyä. Aineenopettaja avaa oven myöhästyneelle, kun se parhaiten tunnin kulkuun sopii.

Kolmesta oppitunnilta myöhästymisestä seuraa yksi poissaolomerkintä Wilmaan.

Neljäs ja sitä seuraava myöhästyminen lasketaan automaattisesti poissaoloiksi oppitunnilta.

Myös jokainen yli 20 minuutin myöhästyminen oppitunnilta lasketaan poissaoloksi.

Myöhästymisiksi ei lasketa selkeästä ja perustellusta syystä tapahtuvia myöhästymisiä (esim. yleiset ja todistetut bussiliikenteen häiriöt tai osallistuminen muuhun koulun toimintaan).

Vilppi ja vilpin yritys

Vilpiksi katsotaan esim. koevilppi, toisen tutkielman tai sen osien kopiointi suoraan Internetistä tai muusta lähteestä, mukaan lukien tekoälyn tuottaman tekstin käyttö ilman asianmukaisia lähdeviittauksia kyseiseen tekoälysovellukseen.

Plagioinnista ja muusta vilpin yrityksestä tai avunannosta vilppiin / plagiointiin seuraa aina lievimmillään tehtävän mitätöinti. Toistuva vilppi/ plagiointi voi johtaa kirjalliseen varoitukseen. Toistuvat kirjalliset varoitukset voivat johtaa opinto-oikeuden määräaikaan menettämiseen.

Mikäli vilppi tai plagiointi on oleellinen osa opintojakson suorittamista tai tapahtuu opintojakson kokeissa, opintojakso jätetään kokonaan arvioimatta.

Tällöin opintojakso on käytävä kokonaan uudelleen ilman mahdollisuutta itsenäiseen suorittamiseen tai uusintakokeeseen

Kännykät, kellot ja muut elektroniset laitteet jätetään kokeen ajaksi lokeroon tai laukkuun. Laukut ja päällysvaatteet tms. jätetään koetilanteessa ensisijaisesti lokeroon. Jos tuot laukun tai päällysvaatteita koetilaan, jätä ne seinän vierustalle. Opiskelijalla koetilanteessa havaittu kännykkä tai älykello johtaa opintojakson hylkäämiseen.

Koulun yhteiset juhlat ja muut tilaisuudet

Koulun järjestämät juhlat ja muut tilaisuudet ovat osa kaikkien koulutyötä normaalin työjärjestyksen lisäksi. Näitä ovat esimerkiksi joulujuhla, lukuvuoden päättäjaiset ja avoimet ovet.

Tapaturmat

Oppitunnin ulkopuolella sattuneista tapaturmista ilmoitetaan oppilaitosisännälle tai tarpeen vaatiessa jollekin koulun henkilökuntaan kuuluvalla.

Ryhmänohjaustuokit

Opiskelijat on jaettu kullakin vuositasolla kolmeen ryhmänohjausryhmään. Ryhmänohjaajan velvollisuutena on seurata ryhmänsä poissaoloja, tiedottaa tärkeistä tapahtumista ja pyrkiä parhaan kykynsä mukaan luomaan ryhmästä toimiva yhteisöllinen ryhmä.

Jokaisen opiskeluperiodin aloituspäivänä järjestetään ryhmänohjaustunti (2.-5. periodissa klo 12.00-12.45)

Lisäksi jokaisessa periodissa järjestetään 1-3 ryhmänohjaustuokiota klo 12.45 alkavalla välitunnilla erikseen ilmoitettavina päivinä. Näiden lyhyiden tuokioiden ajankohdat pyritään ilmoittamaan heti periodin ensimmäisen viikon aikana.

Ryhmänohjauksessa mm. kehitetään sosiaalisia taitoja osana koulun yhteisöllisyyttä, mietitään kunkin omaa oppimispolkua, mietitään ja opitaan tunnistamaan omia vahvuuksia ja tuetaan opiskelijoiden stressinhallintaa ja palautumista.

Oma ryhmänohjausryhmä on lukiossa ainoa läpi lukion pysyvä yhteisö.

Ryhmänohjaukseen osallistuminen on jokaisen opiskelijan velvollisuus ja osa lukio-opintojen suorittamista.

LUKION TUNTIJAKO

Sipoon lukiossa noudatetaan valtioneuvoston hyväksymää laajavalinnaista tuntijakoa, johon sisältyy kaikille yhteisiä, pakollisia opintojaksoja sekä valinnaisia opintoja. Lukion oppimäärän suorittaminen edellyttää vähintään 150 opintopisteen suorittamista.

Jokaisen opiskelijan opiskeluohjelmaan lukion aikana tulee kuulua vähintään 20 opintopistettä valtakunnallisia valinnaisia opintoja.

Muissa oppilaitoksissa suoritettavista muista valinnaisista opinnoista ja niiden hyväksymisestä opiskelijan opintoihin tulee aina neuvotella rehtorin kanssa.

SIPOON LUKION TUNTIJAKO LOPS 2021 perusteiden mukaisesti

Oppiaine tai aineryhmä	Pakolliset	Valinnaiset Valtak.	Kouluk.	Yhteensä
Äidinkieli	12	6	10	12 – 28
Kielet				
A-kieli (<i>englanti, ruotsi</i>)	12	4	4	12 – 20
B1-kieli (<i>ruotsi</i>)	10	4	4	10 – 18
Muut B-kielet/kieli (<i>espanja, ranska, saksa</i>)		12		2 – 12
Matematiikka				
Yhteinen opintokokonaisuus	2			
Lyhyt oppimäärä	10	4	9	12 – 25
Pitkä oppimäärä	18	6	11	20 – 37
Ympäristö ja luonnontieteet				
Biologia	4	6	6	4 – 16
Maantiede	2	6	8	2 – 16
Fysiikka	2	12	12	2 – 26
Kemia	2	8	6	2 – 16
Humanistis-yhteiskunnalliset tieteet				
Filosofia	4	4	2	4 – 10
Psykologia	2	8	4	2 – 14
Historia	6	6	4	6 – 16
Yhteiskuntaoppi	6	2	2	6 – 10
Uskonto/ Elämäkatsomustieto	4	8	2	4 – 14
Terveystieto	2	4	4	2 – 10
Taito- ja taideaineet	10			
Liikunta	4	6	2	4 – 12
Musiikki	2 tai 4	4	8	2 – 16
Kuvataide	2 tai 4	4	4	2 – 12
Opinto-ohjaus	4		6	4 – 10
Temaattiset opinnot		8		
Pakolliset opintopisteet				94 – 104
Valtakunnalliset valinnaiset opinnot vähintään				20
Muut valinnaiset opinnot				
Opiskelijan opintopisteiden kokonaismäärä vähintään				150

OPETUSJÄRJESTELYT

Lukuvuoden rytmitys

Lukuvuosi jaetaan viiteen, keskimäärin 38 työpäivän mittaiseen periodiin, joissa kussakin on oma opintojaksotarjonta ja sen mukainen työjärjestys.

Eri oppiaineiden oppimäärät koostuvat erillisistä opintojaksoista, joiden laajuus on 1-4 opintopistettä. Opetusta annetaan laskennallisesti 14 tuntia 15 minuuttia yhtä opintopistettä kohti. Kahden opintopisteen laajuinen opintojakso tuottaa kolme 75 minuutin oppituntia viikossa yhden periodin aikana.

Lukion suorittamisen kesto

Opiskeluoikeuden päättyminen (Lukiolaki 24 §)

”Opiskelija, joka ei ole suorittanut opintojaan 23 §:n 2 momentissa säädettyssä ajassa tai hänelle myönnettyssä lisäajassa, samoin kuin opiskelija, jolle ei ole myönnetty lisäaikaa opintojen loppuun saattamiseen, menettää opiskeluoikeutensa. Opiskeluoikeutensa menettää myös sellainen opiskelija, joka pätevää syytä ilmoittamatta on poissa opetuksesta ja on ilmeistä, ettei hänen tarkoituksenaan ole jatkaa opintoja.

Jos opiskelija itse ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle kirjallisesti eroamisestaan, hänen opiskeluoikeutensa päättyy siitä päivästä, jona ilmoitus saapuu koulutuksen järjestäjälle, tai opiskelijan ilmoittamana myöhempänä ajankohtana.

Koulutuksen järjestäjä antaa opiskeluoikeuden päättymisestä erillisen päätöksen.”

Lukio-opintojen **tavoiteaika on kolme vuotta**. Opetus Sipoon lukiossa on järjestetty niin, että opiskelija voi suorittaa lukion oppimäärään sisältyvät opinnot kolmessa vuodessa. Lukion oppimäärän suorittaminen säädettyssä ajassa edellyttää opiskelijan **säännöllistä osallistumista opetukseen** ja tehtävien tunnollista suorittamista.

Lukio-opintojen suorittaminen kolmessa vuodessa vaatii:

1. vuosi: 10-14 opintopistettä periodiin, yhteensä noin 60 opintopistettä
2. vuosi: 10-14 opintopistettä periodiin, yhteensä noin 60 opintopistettä
3. vuosi: 8-14 opintopistettä periodiin, yhteensä noin 30 opintopistettä

Oppimäärän suorittaminen

Lukion oppimäärän suorittamiseksi opiskelijan on valittava opinto-ohjelmaansa **vähintään 150 opintopistettä** seuraavasti: pakollisia opintoja 94-104 opintopistettä, matematiikan ja ruotsin kielen oppimäärän laajuuden mukaan. Valtakunnallisia valinnaisia opintoja on valittavia vähintään 20 opintopistettä.

Opintojaksojen suorittaminen

Pakolliset opintojaksot suoritetaan yleensä numerojärjestyksessä. Valtakunnallisten valinnaisten ja muiden valinnaisten opintojaksojen osalta ei ole vastaavaa suoritushjettä.

Opintojaksolle ilmoittaudutaan sähköisesti määräaikaan mennessä (Wilman kautta). Ilmoittautuminen on sitova.

Opintojaksot suoritetaan osallistumalla lähiopetukseen ja päättöpäivään.

Opintojaksolla annettavat tehtävät on palautettava määräaikaan mennessä. Muussa tapauksessa opintojakso katsotaan keskeytetyksi.

Opintojakson suorittaminen itsenäisesti vaatii painavan syyn, aineenopettajan puollon ja rehtorin luvan. Lupa opintojakson itsenäiseen suorittamiseen tulee hankkia hyvissä ajoin ennen opintojakson aloittamista.

Opintojakson lopussa pidettävään **kokeeseen on osallistuttava**. Mikäli opiskelija viikon kuluessa oma-aloitteisesti, **ilman erillistä pyyntöä ja luotettavasti** esittää hyväksyttävän syyn poissaololleen, hän **säilyttää yrityskerran** kokeen suorittamiseksi uusintakokeissa. Mikäli yllä mainitun kaltaista selvitystä ei viikon

kuluessa kokeesta esitetä, menettää opiskelija kokeen suorituskerran.

Hyväksyttäviä syitä oman sairauden ohella ovat esimerkiksi lähiomaisen vakava sairaus, huomattava merkkipäivä tai muu huomattava perhetapahtuma. Viimeksi mainittuihin on lupa pyydettyä etukäteen. Sen sijaan esimerkiksi päättöviikolle ajoitettu lomamatka, autokoulu, harjoitusleiri tai kilpailumatka on syy, joka johtaa yrityskerran menettämiseen.

Mikäli opiskelija ei ole esittänyt hyväksyttävää syytä poissaololleen, opettaja ei anna arvosanaa kokeesta tai jättää kokonaan opintojakson arvioimatta. Myös silloin, kun opiskelija jättää kokeessa vastaamatta opintojakso jätetään arvioimatta. Loman tai harrastuksen takia kokeesta poissa oleville ei järjestetä ylimääräistä koetta. He osallistuvat myöhemmin joko uusintakokeeseen tai kokeeseen päättöviikon ohjelman mukaisesti muussa jaksossa.

Jos opintojakson arvosanaan vaikuttavista osasuorituksista jotain jää suorittamatta hyväksyttävästä syystä, voidaan opintojaksosta antaa P-merkintä. P-merkintä tulee täydentää annetussa ajassa arvosanaksi suorittamalla puuttuvat osasuoritukset. Opinto-oppaan lopussa olevassa kalenterissa on mainittu viimeiset päivät P-merkintöjen loppuun saattamiseksi. Aikaa on noin 1,5 periodia ko. periodin päättymisestä lukien. Älä kuitenkaan jätä suorituksia viime tippaan, koska opettajan tulee ehtiä myös arvioida palauttamasi suoritukset. Jos et hoida puuttuvia suorituksia ajallaan, muuttuu P-merkintä tilanteen mukaan K-merkinnäksi tai joksikin arvosanaksi (jos puuttuva suoritus ei laajuutensa puolesta estä arvosanan antamista).

Mikäli opintojakso keskeytyy tai opintojaksoa ei arvioida, opettaja merkitsee opintojakson arvosanaksi K-merkinnän ja kirjaa Wilman lisätietoihin syyn K-merkintään.

Erityisestä syystä opiskelija voi saada vapautuksen pakollisen aineen tai sen osan suorittamisesta esimerkiksi lääkärintodistuksen perusteella. Vapautusta haetaan rehtorilta kirjallisesti.

Opintojaksoille ilmoittautuminen

Ilmoittautuminen opintojaksoille tapahtuu sähköisesti Wilman kautta.

Valintojen tarkistaminen

Opintojaksojen pakollisuus, vaihtoehtoisuus ja valinnaisuus ilmenevät tuntijaosta ja ainekohtaisesta opetussuunnitelmasta.

Kun opiskelija siirtyy oppiaineen pitkästä oppimäärästä lyhyempään, hänen suorittamansa pitkän oppimäärän opinnot luetaan hyväksi lyhyemmässä oppimäärässä siinä määrin kuin niiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt vastaavat toisiaan. Tällöin pitkän oppimäärän opintojaksojen arvosanat siirtyvät suoraan lyhyiden opintojaksojen arvosanoiksi. Jos opiskelija pyytää, tulee järjestää lisäkuulustelu osaamistason toteamiseksi. Muut pitkän oppimäärän mukaiset opinnot voivat olla lyhyen oppimäärän valinnaisia opintojaksoja.

Matematiikan opintojaksojen vastaavuudet:

MAA2 = MAB2
MAA3 = MAB3
MAA4: ei vastaavuutta
MAA5: ei vastaavuutta
MAA6 = MAB8
MAA7: ei vastaavuutta
MAA8 = MAB5
MAA9 = MAB7
MAA10: ei vastaavuutta
MAA11: ei vastaavuutta
MAA12: ei vastaavuutta

Jos opiskelija vaihtaa lyhyen matematiikan pitkään, hänen on suoritettava kaikki pitkän matematiikan pakolliset opintojaksot.

Opiskelija ei kuitenkaan voi lukea opintojaksoja hyväkseen enempää kuin uuden oppimääränsä maksimin (=pakolliset ja

valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot). Siirryttäessä kesken oppimäärän lyhyemmästä pitempään oppimäärään menetellään edellä olevien periaatteiden mukaisesti. Tällöin voidaan edellyttää lisänäyttöjä, ja tässä yhteydessä myös arvosana harkitaan uudelleen. Pitkästä matematiikasta lyhyeen siirtynyt opiskelija **ei voi hyödyntää kahteen kertaan samoja asioita käsitteleviä opintojaksoja** opintopistemääräänsä (150).

Tukiopetus

Opiskelijalla on oikeus tukiopetukseen oppituntien ulkopuolisena aikana. Tukiopetuksesta tulee sopia suoraan aineenopettajan kanssa.

Itsenäinen opiskelu

Pakollisia opintojaksoja ei voi suorittaa itsenäisesti kuin poikkeustapauksissa. Itsenäisen suorittamisen edellytyksenä on, että:

- 1) opiskelijalla on valittuna kaksi opintojaksoa päällekkäin eikä muita ajankohtia ko. opintojakson suorittamiselle lukuvuonna ole
- 2) lukiossamme ei ole tarjolla ko. opintojaksoa
- 3) opiskelijan valmistumisen kannalta on ensiarvoisen tärkeää saada opintojakso suoritettua
- 4) itsenäisesti voi suorittaa korkeintaan kaksi opintojaksoa yhden periodin aikana.

Edellä mainittujen edellytysten lisäksi yksittäistapauksissa aineenopettaja voi harkintansa mukaan myöntää opiskelijalle oikeuden suorittaa opintojakso kokonaan tai osin itsenäisesti **erityisestä** syystä. Opiskelijan on aina **ennen periodin alkua pyydettävä etukäteen erillisellä lomakkeella lupa** suorittaa opintojakso itsenäisesti opiskellen. Opettaja arvioi opiskelijan edellytykset suoriutua opintojaksosta itsenäisesti ja rehtori päättää luvasta opiskelijan tekemän kirjallisen hakemuksen pohjalta.

Itsenäisesti opiskellusta opintojaksosta edellytetään hyväksytty arvosana, muuten ei anneta arvosanaa lainkaan.

Opiskelun lopettaminen/ keskeyttäminen

Mikäli oppivelvollinen opiskelija haluaa erota lukiosta, hänen on ensin hakeuduttava uuteen toisen asteen oppilaitokseen jatkamaan oppivelvollisuuden suorittamistaan. Vasta tämän jälkeen voi kyseinen opiskelija hakea eroa.

Käänny varhaisessa vaiheessa opinto-ohjaajan puoleen.

Jos ei-oppivelvollinen opiskelija eroaa, hänen tulee keskusteltuaan opinto-ohjaajan ja rehtorin

kanssa tehdä kirjallinen eroilmoitus. Koululta saa lomakkeen.

Koulu on velvollinen ilmoittamaan lukio-opintonsa keskeyttävän alle 29-vuotiaan ei-oppivelvollisen nuoren tiedot kunnan Etsivää nuorisotyötä varten. (Nuorisolaki 11§/2016). Opintojen keskeyttämisestä esim. vaihto-oppilasvuoden takia tulee ilmoittaa kirjallisesti.

PÄÄTTÖVIIKOT

Jokainen periodi päättyy päättöviikkoon, jolloin järjestetään periodin opintojaksojen loppukokeet. Päättöviikolla voidaan järjestää myös projektitöitä, vierailukäyntejä tai muuta opintojakson sisältöön liittyvää toimintaa. Päättöviikon ohjelma on osa opintojakson suorittamista ja siten opiskelijalle velvoittavaa.

Osallistuminen koetilaisuuteen tai muuhun päättöviikon ohjelmaan

Päättöviikolla pidettävät kokeet tai muu ohjelma alkavat pääsääntöisesti klo 8.00, jolloin kaikkien opiskelijoiden tulee olla läsnä. Kokeeseen tulevalla on mukanaan omat kirjoitus- ja muut välineet (esim. tietokone ja kuulokkeet). Sen sijaan reput, päällysvaatteet, kännykät ja kellot jätetään ennen kokeen alkua opiskelijan omaan lokeroon tai koesalin seinustalle. **Mikäli opiskelijalla on kännykkä tai kello hallussa, tulkitaan se vilpin yritykseksi**, josta seuraa vähimmillään kyseisen kokeen uudelleen tekeminen, mutta selkeässä vilpin yrityksessä opintojakson uudelleen suorittaminen. Itsenäistä suoritustapaa ei tällöin hyväksytä.

Koeaika on pääsääntöisesti klo 8.00-12.00. Kokeesta voi poistua klo 10.00, tai jos koe alkaa myöhemmin kuin klo 8, silloin kun opettaja niin ilmoittaa, kuitenkin aikaisintaan klo 10.00. Päättöviikko kestää lähtökohtaisesti 7 työpäivää ja sisältää palkkien 1-7 päättöpäivät. Palkkiin 8 sijoitettujen opintojaksojen päättöpäivä järjestetään joko päättöviikon ulkopuolella tai jonkin muun palkin päättöpäivän yhteydessä iltapäivällä.

Jos opiskelijalle on erityisopettajan päätöksellä myönnetty oikeus pidennettyyn koeaikaan päättöviikolla, pidennetty koeaika on 1/3 kokeen pituudesta, kuitenkin niin, että koe päättyy viimeistään klo 13.15.

Mikäli opiskelija on **hyväksyttävästä syystä** poissa kokeesta, hänen arvosanansa annetaan vasta seuraavan uusintakokeen jälkeen. Selvitys poissaolosta on tehtävä opettajalle koetta seuraavan viikon kuluessa ilman erillistä pyyntöä. Hyväksytty syy voi olla muukin kuin sairaus, mutta poissaololupa on saatava opettajalta tai rehtorilta etukäteen.

Opintojakson opettajan luvalla opiskelija voi tehdä kokeen myös päättöviikolla. Uusintakokeisiin on aina ilmoittauduttava etukäteen.

OPINTOJAKSON ARVOSANAN KOROTTAMINEN

Opintojakson uudelleen suorittaminen

Opiskelijalla on aina oikeus osallistua hylätyn ja hyväksytyn opintojakson opetukseen uudelleen saavuttaakseen paremman arvosanan.

Uusintakokeet

Lukuvuosittain järjestetään viisi uusintakoetta, joissa voi tenttiä itsenäisesti suoritettuja opintojaksoja tai suorittaa hylättyjen opintojaksojen uusintakokeita. Hylätyn opintojakson uusintakokeen voi suorittaa opettajan suostumuksella myös päättöviikolla. Uusintakokeissa voi tenttiä ainoastaan kyseisen lukuvuoden suorituksia, pois lukien 5. periodin uusinnan, joka järjestetään syyslukukauden alussa.

Uusintakokeissa voi pääsääntöisesti uusia ainoastaan yhden kokeen. Kahden kokeen uusiminen on poikkeus, josta sovitaan opettajan kanssa erikseen.

Edellisen periodin uusintakokeeseen tai suoritustilaisuuteen ilmoittaudutaan **Wilmassa määrättyinä ilmoittautumisaikana**. Aiempien periodien uusintoihin ilmoittautumisesta sovitaan opintojakson opettajan kanssa erikseen. Jos ilmoittautunut jää pois kokeesta, ilmoittautuminen katsotaan suorituskerraksi. Kokeesta poisjäämistä ei katsota suorituskerraksi, jos opiskelija voi osoittaa luotettavasti, että poisjäänti on johtunut ennalta arvaamattomasta hyväksyttävästä syystä.

Hylätyn arvosanan saaneella on oikeus osallistua ko. opintojakson uusintakokeeseen **kerran** saman lukuvuoden aikana. 5. periodin hylätyn arvosanan voi uusia seuraavan lukuvuoden 1. uusintakokeessa.

Uusintakokeet järjestetään pääsääntöisesti normaalin kouluajan ulkopuolella.

Hyväksytyn opintojakson arvosanaa voi korottaa osallistumalla opintojaksolle uudelleen.

Opiskelija voi myös tiedustella välittömästi opintojakson päätyttyä opettajalta keinoja osoittaa parempaa osaamista. Paremman arvosanan saamiseksi opiskelijan tulee suorittaa hyväksytysti ja ansiokkaasti hänelle määrätty lisätehtävät, joiden jälkeen opiskelijalle voidaan määrätä uusintakoe tehtäväksi yleisenä uusintakoepäivänä.

Jos ilmoittautunut jää pois uusintakokeesta, ilmoittautuminen katsotaan suorituskerraksi.

Uusintakokeiden ajankohdat löytyvät tämän opinto-oppaan ”Aikojen sivut”-osiosta, sivulla 29.

Huom! Myös päättöviikoilla järjestettäviä kokeita saa käyttää uusinta- ja suoritustilaisuuksina. Asiasta on sovittava asianomaisen opettajan kanssa.

ARVIOINNISTA YLEENSÄ

Yhden opintojakson arviointi

Opiskelijan suorittamasta opintojaksosta annetaan arvosana sen päätyttyä. Arvioinnin tehtävänä on antaa palautetta opiskelijalle opintojakson tavoitteiden saavuttamisesta ja oppiaineen opiskelun etenemisestä. Opintojakson arviointi perustuu paitsi mahdollisiin kirjallisiin kokeisiin, opiskelijan edistymisen jatkuvaan havainnointiin ja opiskelijan tuotosten arviointiin.

Yleisten arviointiperusteiden lisäksi kunkin opintojakson arviointiperusteet selvitetään opiskelijalle opintojakson alussa.

Jos opiskelija on tyytymätön saamaansa arvosanaan, opiskelijan tulee olla välittömästi arvosanan saatuaan yhteydessä arvosanan antaneeseen opettajaan. Mikäli opiskelijalla on mielestään vahvat perusteet olla tyytymätön opettajan arviointiin verrattuna opintojakson alussa annettuihin arviointiperusteisiin, opettaja käy niin pian kuin mahdollista arvioidut

suoritukset opiskelijan kanssa läpi. Jos opintojaksolla on useita opettajia, kaikki opettajat osallistuvat opintojakson arviointiin. Jos opiskelija on edelleen tyytymätön näin saamaansa arvosanan perusteluun, voi hän vaatia arvioinnin tarkistamista rehtorin kautta. Rehtori ja opintojakson opettaja tai opettajat yhdessä tekevät uuden päätöksen arvosanasta. Uusi päätös voi muuttaa tai olla muuttamatta annettua arvosanaa. Tähän uuteen päätökseen tyytymätön voi vaatia oikaisua arviointiin lupa- ja valvontavirastolta 14 päivän kuluessa uuden arvioinnin tiedoksi saamisesta.

Kunkin oppiaineen pakolliset ja valtakunnalliset opintojaksot arvioidaan numeroin. **Muut opintojaksot arvioidaan joko numeroarvosanalla tai suorituserkinnällä.**

Opintojaksoarvosanaa ei anneta opiskelijalle, jos

- Opintojakso on keskeytynyt toistuvien myöhästelyjen tai liiallisten poissaolojen vuoksi
- Opiskelijan itsenäisen suorituksen tehtäviä ei ole suoritettu hyväksytysti määräaikaan mennessä. Opiskelijan tulee suorittaa opintojakso uudelleen osallistumalla opintojakson opetukseen, kun opintojakso on seuraavan kerran tarjolla.
- Opiskelija on ollut poissa useammin kuin kolme oppituntia ja opettaja pitää tästä syystä opiskelijan antamaa näyttöä liian kapea-alaisena oikeudenmukaisen arvostelun toteuttamiseksi.
- Opiskelija on hyväksyttävästä syystä joutunut olemaan poissa opintojakson kokeesta. Tässä tapauksessa opiskelijalla on oikeus antaa näyttö myöhemmin kokeessa tai uusinta-kokeessa; opettaja voi ottaa huomioon myös jatkuvan näytön, jos siihen on edellytyksiä.

Oppimäärän arviointi

Samassa oppiaineessa voi opiskelijoilla olla erilaisia oppimääriä. Oppiaineen oppimäärä muodostuu pakollisista ja valtakunnallisista valinnaisista opintojaksoista sekä niihin läheisesti liittyvistä valinnaisista koulukohtaisista opintojaksoista.

Oppimäärä arvioidaan, kun kaikki siihen kuuluvat opintojaksot on opiskeltu. Arvosana määräytyy opiskelijan opiskelemien pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisten opintojaksojen arvosanojen aritmeettisena keskiarvona.

Opiskeltuja pakollisia ja valtakunnallisia valinnaisia opintoja (LOPS2021)	enintään hylättyjä arvosanoja
2 - 5 opintopistettä	0 op.
6 - 11 opintopistettä	2 op.
12 - 17 opintopistettä	4 op.
18 opintopistettä tai enemmän	6 op.

Oppiaineen oppimäärässä ovat mukana kaikki opiskelijan arvioidut pakolliset ja valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot. Hylätty valtakunnallisten valinnaisten opintojaksot voidaan poistaa opintosuoritteista ennen päättöarvosanan antamista, mutta tällöin poistuvat myös niitä vastaavat opintopisteet.

Aritmeettisen keskiarvon perusteella muodostuvaa oppimäärän arvosanaa voidaan korottaa erillisen suullisen kuulustelun nojalla, annetuilla lisänäytöillä sekä aineenopettajien ja rehtorin yhteisen harkinnan perusteella.

Lukion oppimäärään kuuluvista opintojaksoista voidaan päättötodistukseen opiskelijan pyytäessä arvioida suoritusmerkinnällä (S) liikunta sekä sellaiset opintojaksot, joissa opiskelijan suorittama oppimäärä käsittää vain yhden opintojakson sekä valinnaisista vieraista kielistä, mikäli opiskelijan suorittama oppimäärä niissä käsittää vain kaksi opintojaksoa.

Uskonnon tai elämäntiedon arvosana annetaan siinä oppiaineessa, jota opiskelija on viimeksi opiskellut. Arvosana voidaan näissä aineissa antaa, vaikka opiskelija ei olisi opiskellut koko oppimäärää. Laillinen peruste tähän on silloin, kun opiskelija tekee lukion aikana uskonnonvapauslain perusteella muutoksia tältä osin opinto-ohjelmaansa tai kun uskonnon ja elämäntiedon opetusta ei voida järjestää opiskelijamäärän vähyyden takia joka lukuvuosi.

Opiskelijalle, joka on lukion aikana vapautettu koulun uskonnon opetuksesta, ei anneta päättöarvosanaa vapautusta ennen opiskeluista

uskonnon opintojaksoista. Vastaavasti elämäntiedon tiedosta ei anneta arvosanaa sellaiselle opiskelijalle, jonka elämäntiedon tiedon opiskelu jää kesken lukiossa johonkin uskontokuntaan liittymisen takia.

Lukion oppimäärän suoritus

Opiskelija on suorittanut lukion oppimäärän silloin, kun hän on suorittanut kaikkien oppiaineiden oppimäärät edellä esitettyllä tavalla hyväksytysti ja lukion vähimmäisopintomäärä 150 opintopistettä täyttyy. Valtakunnallisista valinnaisista opintojaksoista voidaan lukea mukaan lukion oppimäärään vain opiskelijan hyväksytysti suorittamat opinnot. Matematiikassa opiskelija ei voi lukea hyväkseen enempää opintojaksoja kuin hänen oppimääränsä edellyttää.

Päättötodistus

Lukion oppimäärän suorittaneelle opiskelijalle annetaan päättötodistus. Opiskelijalle on ennen päättötodistuksen antamista varattava mahdollisuus osallistua suullisiin kuulusteluihin lukion eri oppiaineissa (mahdollisuus päättöarvosanojen korottamiseen). Tarvittaessa kuulusteluun voi sisältyä kirjallisia tehtäviä. Arvosanoista päättävät opiskelijan opettajat.

MUUALLA SUORITETTUIEN OPINTOJEN HYVÄKSILUKU

Muissa oppilaitoksissa suoritetuista opinnoista (aikuislukiot, kesälukiot, kesäyliopistot tms.) ja niiden hyväksi lukemisista tulee aina sopia opinto-ohjaajan kanssa ja saada rehtorin hyväksyntä **ennen osallistumista**.

Mahdollisuuteen saada **muissa oppilaitoksissa suoritettuja opintoja hyväksiluetuksi Sipoon lukiossa edellytetään samoja kriteereitä kuin itsenäisen opintojakson suorittamisessa**.

Jos kyseessä on lukion opetussuunnitelmassa numeroin arvioitava opintojakso, sen arvosana muutetaan lukion arvosana-asteikolle seuraavan vastaavuusasteikon mukaisesti:

Asteikko 1-5	lukioasteikko	asteikko 1-3
hylätty	4	hylätty
1 (tyydyttävä)	5 (välttävä)	1
2 (tyydyttävä)	6 (kohtalainen)	1
3 (hyvä)	7 (tyydyttävä)	2
4 (hyvä)	8 (hyvä)	2
5 (kiitettävä)	9 (kiitettävä)- 10 (erinom.)	3

Tapauksissa, joissa lukio ei voi määritellä, kumpaa lukion arvosanaa toisessa oppilaitoksessa suoritettu opintojakso vastaa, ylempää vai alemmaa, vastaavuus määritellään opiskelijan eduksi. Mikäli ulkomailla suoritettut opinnot luetaan hyväksi pakollisina tai valtakunnallisina valinnaisina opintojaksoina, tulee niistä antaa arvosana. Koulukohtaisista valinnaisista opinnoista annetaan suoritusmerkintä. Arvosanan määrittelyn tueksi voidaan tarvittaessa edellyttää lisänäyttöjä.

Opiskelijan siirtyessä oppiaineen pitkstä oppimäärästä lyhyempään hänen suorittamansa pitkän oppimäärän opinnot luetaan hyväksi lyhyemmässä oppimäärässä siinä määrin kuin niiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt vastaavat toisiaan. Tällöin pitkän oppimäärän opintojaksojen arvosanat siirtyvät suoraan lyhyiden opintojaksojen arvosanoiksi.

YLIOPPILASTUTKINNOSTA

Osallistumisoikeus

Ylioppilastutkintoasetuksen mukaan opiskelija voi osallistua jonkin aineen ylioppilaskokeeseen suoritettuaan oppiaineen pakolliset opintojaksot, lyhyen oppimäärän kielissä 6 opintopistettä.

Koska ylioppilastutkinnon kokeet perustuvat pakollisten opintojaksojen lisäksi myös valtakunnallisiin valinnaisiin opintojaksoihin, ei ole suotavaa osallistua tutkintoon pelkkien pakollisten opintojaksojen pohjalta.

Huom! Syksyn tutkintoon ilmoittautuvan tulee saada tutkintoaineidensa pakolliset opintojaksot suoritetuiksi viimeistään 5. periodin aikana ja kevään osalta viimeistään 3. periodin aikana. Suositeltavaa on, että pakolliset opinnot ovat valmiina yo-kokeisiin ilmoittautuessa. Yo-kokeeseen ilmoittautuminen estyy ilmoittautumisesta huolimatta, jos pakolliset opinnot eivät ole suoritettuna.

Kokelaan vastuulla on perehtyä ylioppilastutkinnon rakenteeseen ja vaatimuksiin sekä suositushjeisiin. Ylioppilastutkintolautakunnan verkkosivuilla edellä mainitut asiat on esitelty kootusti. Siellä on myös paljon ajankohtaistietoa ja tutkintoon liittyvää muuta informaatiota, www.ylioppilastutkinto.fi. Kirjoittajille järjestetään ennen syksyn ja kevään kirjoituksia erillinen info yo-kokeisiin liittyvistä käytännön asioista.

Kokelas on itse vastuussa omasta osuudestaan: siitä, että on selvillä koepäivistä ja ohjeista ja noudattaa niitä. Kokeiden päivämäärät ovat koulun ilmoitustaululla.

Ylioppilastutkintoon sisältyvät äidinkielen, toisen kotimaisen kielen, vieraiden kielten ja matematiikan kokeet sekä erilliset reaaliaineiden kokeet. **Ylioppilastutkinnon suorittamiseen vaaditaan vähintään viisi koetta.**

Kaikille pakollinen koe on äidinkielen koe, loput neljä koetta voi valita seuraavista: toinen kotimainen kieli, vieras kieli, matematiikka, reaaliaineen koe. Kokeiden kokonaismäärää ei ole rajoitettu.

Matematiikassa, toisessa kotimaisessa kielessä ja vieraissa kielissä järjestetään vaativuudeltaan

kahdentasoiset kokeet. **Kokelaan on sisällytettävä tutkintoonsa vähintään yksi vaativimman tason koe.** Ylioppilastutkinnon kokeiden valinnat ja lukion ainevalinnat eivät ole sidoksissa toisiinsa. Niinpä esim. pitkän matematiikan oppimäärän suorittaneella on oikeus osallistua lyhyen matematiikan ylioppilaskokeeseen, tai halutessaan jättää matematiikka kokonaan pois tutkinnostaan. Toisen kotimaisen kielen kokeet ovat vaativuudeltaan A- ja B1-kielen tasoa (ns. pitkää ja keskipitkää tasoa), vieraissa kielissä kokeet järjestetään A- ja B2/3-tasoisina (ns. pitkän ja lyhyen oppimäärän kokeet). Näissäkin kokeen taso voi poiketa lukiossa opiskellusta oppimäärästä.

Yhdellä tutkintokerralla järjestetään kaksi reaaliaineiden koepäivää. Yhtenä koepäivänä järjestetään psykologian, filosofian, historian, fysiikan sekä biologian kokeet ja toisena koepäivänä uskonnon, elämäntiedon, yhteiskuntaopin, kemian, maantieteen ja terveystiedon kokeet.

Ylioppilastutkinto voidaan suorittaa hajautetusti enintään kolmena peräkkäisenä kertana. Kokeet järjestetään keväällä ja syksyllä, ja molemmat tutkintokerrat ovat samanarvoisia. Tutkinnon voi suorittaa myös yhdellä kertaa. Ylioppilastutkintoa saa täydentää eli lisätä siihen suorituksia eri oppiaineissa rajoituksetta. Näistä suorituksista annetaan erillinen todistus.

Hylättyä koetta saa uusia kolme kertaa tutkinnon suorittamisen aikana. Hyväksyttyä koetta saa uusia ilman aikarajoitusta. Jos kokelas on uusiin kokeen ennen tutkintotodistuksen antamista, merkitään tutkintotodistukseen kokelaan saamista arvosanoista paras (muista suorituksista saa erillisen todistuksen).

Lukion koko oppimäärän ei tarvitse olla suoritettuna kokeiden alkaessa mutta kylläkin kokeiden päätyttyä eli ennen ylioppilaaksi pääsyä. Ylioppilastodistusta ei saa ilman lukion päättötodistusta.

Kevään lakkiaisiin tähtäävien abiturienttien on saatava kaikki opintosuorituksensa valmiiksi huhtikuun loppuun mennessä. Toukokuun alussa koulun on ilmoitettava Ylioppilastutkintolautakunnalle niiden yo-

tutkinnon läpäisseiden abiturienttien nimet, jotka eivät ole saamassa päättötodistusta. Syksyn valmistumisen osalta kaikki opinto-suoritukset on saatava valmiiksi lokakuun loppuun mennessä.

Kevään tutkintoon ilmoittaudutaan kirjallisesti ke 11.11. mennessä (koulun asettama takaraja).

Poikkeus: Syksyllä yo-kokeisiin osallistuneet saavat ilmoittautua kevään kokeeseen saatuaan tulokset Ylioppilastutkintolautakunnasta.

Syksyn tutkintoon on ilmoittauduttava ma 17.5. mennessä (koulun asettama takaraja).

Hajautetusti tutkinnon suorittavat ilmoittautuvat jokaiselle kirjoituskerralle erikseen.

Ilmoittautuminen ylioppilaskokeeseen on sitova.

Kokeesta menee maksu, vaikka kokelas jäisi pois kokeesta, ja ilmoittautuminen katsotaan yrityskerraksi.

Mikäli osallistumisoikeus evätään, kokeesta menee maksu, mutta ei tule yrityskertaa.

Ylioppilastutkintolautakunta (YTL) määrää vuosittain tutkintomaksut, jotka menevät kokonaisuudessaan YTL:lle. Oppivelvolliset voivat suorittaa maksutta viisi ylioppilaskoetta.

Ylioppilaskokeet arvostellaan 7-portaisella asteikolla ja vastaavilla pisteillä:

Arvosana	lyhenne	pistemäärä
Laudatur	L	7
Eximia cum laude approbatur	E	6
Magna cum laude approbatur	M	5
Cum laude approbatur	C	4
Lubenter approbatur	B	3
Approbatur	A	2
Improbatur	I	0

Kokeet tarkastavat ja arvostelevat alustavasti lukion ko. aineen opettaja ja lopullisesti Ylioppilastutkintolautakunta. Opettajien

arvioinnit ovat alustavia, pistemäärä voivat muuttua Ylioppilastutkintolautakunnan sensorien lopullisessa arvostelussa.

Jos suoritusta on heikentänyt jokin erityisen painava peruste, lautakunta voi ottaa sen huomioon. Arvosteluun voi hakea oikaisua arviointiin lautakunnalta (14 pv:n kuluessa tulosten julkistamisesta), mikä on maksullista, jos se ei johda arvosanan korottumiseen. Koesuorituksiin voi tutustua Opintopolku-palvelussa.

Vilppiin syyllistyneen senkertaiset suoritukset hylätään ja voidaan estää osallistuminen seuraavalla kerralla.

Erityisjärjestelyjen hakeminen

Syksyn tutkinnon erityisjärjestelyt tulee hakea edellisen lukuvuoden keväällä, viimeistään 30.4. mennessä ja kevään tutkinnon osalta viimeistään saman lukuvuoden syksyllä, 30.11. mennessä. Erityisopettaja neuvoo erityisjärjestelyihin liittyvissä asioissa.

Yleistä yo-tutkinnosta

Kokeet kestävät 6 tuntia, ellei kokelaalle ole myönnetty lisäaikaa. Mikäli opiskelija osallistuu kahteen lyhyen vieraan kielen kokeeseen, koeaika on 8 tuntia.

Jokaisella kokeeseen osallistuvalla on oltava kokeessa oma kannettava tietokone ja siihen sopivat riittävän laadukkaat langalliset kuulokkeet. Kokelas saa kokeen aikana käyttää päätelaitteen lisälaitteita: langallista näppäimistöä, hiirtä tai muuta osoitintyökalua. Kokelaan tulee tehdä koneen päivitykset valmiiksi ennen koetilaan saapumista.

Kokelas saa koulun puolesta paperia luonnosteluun.

Kokeista ei saa myöhästyä!

Ylioppilastutkinnon kielten kokeet

Kokelaan **tutkintoon voi kuulua vain yksi pakollinen vieraan kielen koe** (lyhyt tai pitkä oppimäärä). **Kokelas saa yhdellä tutkintokerralla osallistua vain yhteen pitkään oppimäärään perustuvaan vieraan kielen kokeeseen. Lyhyeen oppimäärään perustuvia vieraan kielen kokeita hän voi yhdellä tutkintokerralla suorittaa enintään kaksi.**

Jos kokelas haluaa osallistua useampiin pitkään oppimäärään perustuviin vieraan kielen kokeisiin, kokeet tulee suorittaa eri tutkintokerroilla. Kokelas saa tutkinnossa valita kokeen tason riippumatta siitä, minkä oppimäärän mukaan hän on ko. kieltä opiskellut.

Koesalissa käyttäytyminen

Rehtori antaa yksityiskohtaisia ohjeita ennen kutakin koekertaa. Ennen kokeen alkua yleensä ko. aineen opettaja antaa koekohtaiset ohjeet. Koetilaisuuksissa käytäydytään mahdollisimman häiritsemättömästi. Eväät tuodaan ilman käärepapereita tai läpinäkyvissä pakkauksissa. Matkapuhelinta ja älykelloa ei saa tuoda koetilaan ollenkaan. **Koe päättyy täsmälleen ilmoitettuna hetkenä, jolloin luonnostelupaperit täytyy luovuttaa valvovalle opettajalle.**

Jos kokelaalle tulee ongelmia, hän nostaa kätensä näkyvästi pystyyn niin, että valvoja huomaa. Omalta paikalta ei lähdetä liikkeelle ennen kuin valvoja antaa merkin. Paperia kukin saa tarvitsemansa määrän. Salissa on varatietokoneita, kuulokkeita ja muita varavälineitä. WC:hen pääsee kokeen aikana.

Koetilaisuudesta ei saa poistua ennen klo 12:ta.

Vilpistä ylioppilaskokeessa seuraa kaikkien kyseisellä kirjoituskerralla suoritettujen kokeiden hylkääminen.

Kirjoitusten tulokset julkistetaan syksyllä viimeistään 23.11. ja keväällä viim. 25.5.

Todistukset

Ylioppilastutkintotodistus

1. annetaan pakolliset kokeet suorittaneelle lukion päättötodistuksen saavalle
2. mikäli jokin koe on uusittu ennen todistuksen antamista, merkitään paras arvosana

Huom. Hylätyn ylimääräisen kokeen arvosanaa ei merkitä todistukseen. Mikäli kokelas saatuaan improbaturin pakollisesta kokeesta haluaa käyttää ns. kompensatiota, improbatur merkitään todistukseen.

Muut todistukset

Lautakunnan antama erillinen todistus annetaan tutkinnon täydentäjälle / uusijalle tutkinnon jälkeen.

OPPIKIRJAT LV. 2026 – 2027

(Huom.! Maksuttoman koulutuksen piiriin kuuluvat opiskelijat eivät itse tarvitse hankkia alla listattuja oppikirjoja, vaan he saavat ne lukion kautta.)

Äidinkieli ja kirjallisuus

ÄI1-ÄI11: Särnä (LOPS2021)-sarja, osat 1-11.
Otava
ÄI12: Särnä Kielenhuolto (LOPS2021). Otava.

Ruotsi, A- ja B-kieli

A-ruotsi

RUA0 Blom, Friis ym.: Megafon+. Otava.
(Peruskoulua kertaava kurssi)
RUA1+RUA2: Inne 1-2 (LOPS21). Otava
RUA3-RUA8: Inne (LOPS2021)-sarja, osat 3-8.
Otava
Muissa valinnaisissa opintojaksoissa
opettajan oma materiaali.

B1-ruotsi

RUB10 Blom, Friis ym.: Megafon+. Otava.
(Peruskoulua kertaava kurssi)
RUB11 -RUB17: Fokus (LOPS21)-sarja,
osat 1-7. Otava.
Muissa valinnaisissa opintojaksoissa
opettajan oma materiaali.
RUB111: Fokus Abi. Otava.

Englanti, A-kieli

ENA0: Elements Basics (LOPS21). SanomaPro.
ENA1-ENA8: Elements 1-8 digikirja (2025
NEW). SanomaPro.
ENA9: Elements Kertaus digikirja (LOPS21).
SanomaPro.

Ranska, B3-kieli

RAB31-RAB33: J'aime (LOPS2021)-sarja, osat
1-3. Otava

Saksa, B3-kieli

SAB31-SAB38: Magazine.de (LOPS2021)-
sarja, osat 1-8. Otava

Espanja, B3-kieli

EAB31-EAB38: ¡Nos vemos! (LOPS2021)-
sarja, osat 1-8. Otava

Matematiikka, lyhyt oppimäärä

MAY1: Unioni MAY1 (LOPS21). SanomaPro
MAB2-MAB9: Huippu (LOPS2021)-sarja, osat
2-9. Otava
MAB10: Huippu Kertaus (LOPS21). Otava.

Matematiikka, pitkä oppimäärä

MAY1: Unioni MAY1 (LOPS21). SanomaPro
MAA2-MAA12: Moodi (LOPS21)-sarja, osat
2-12. SanomaPro
MAA13: Moodi Kertaus (LOPS2021).
SanomaPro

Biologia

BI1: Iiris 1 - Elämä ja evoluutio (LOPS2021),
SanomaPro.
BI2 ja 3: Iiris 2-3 Ekologian perusteet ja
ihmisen vaikutukset ekosysteemeihin
(LOPS2021), SanomaPro.
BI4: Iiris 4 Solu ja perinnöllisyys (LOPS2021),
SanomaPro.
BI5: Iiris 5 Ihmisen biologia (LOPS2021),
SanomaPro.
BI6: Iiris 6 Biotekniikka ja sen sovellukset
(LOPS2021), SanomaPro.
BI7: Iiris YO-kertaus (LOPS2021), SanomaPro.

Maantiede

GE1: Geos 1 - Maailma muutoksessa
(LOPS2021), SanomaPro.
GE2: Geos 2 – Sininen planeetta (LOPS2021),
SanomaPro.
GE3: Geos 3 – Yhteinen maailma (LOPS2021),
SanomaPro.
GE4: Geos 4 – Geomedia – Tutki, osallistu ja
vaikuta (LOPS2021) SanomaPro.
GE5: Geos YO-kertaus (LOPS2021),
SanomaPro.

Fysiikka

FY1-FY8: Kvarkki (LOPS2021)-sarja, osat 1-8.
SanomaPro
FY9: Mafynetti Yo-kertaus Fysiikka (LOPS21)

Kemia

KE1-KE6: Mooli (LOPS2021)-sarja, osat 1-6.
Otava
KE7: Mafynetti Yo-kertaus Kemia (LOPS21)

Uskonto (ev.lut.)

UE1: UE1 Uskonto ilmiönä – juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin jäljillä (LOPS2021).

Studeo

UE2: UE2 Maailmanlaajuinen kristinusko (LOPS2021). Studeo

UE3-UE6: Studeon lukion uskonnon oppimateriaalit, osat 3 – 6 (LOPS2021).

UE7: UE Uskonnon kertaus (LOPS2021). Studeo

Uskonto (ortod.)

Oppikirjat ilmoitetaan kurssien alkaessa.

Elämäkatsomustieto

ET1: ET1 Minä ja hyvä elämä (LOPS2021). Studeo.

ET2: ET2 Minä ja yhteiskunta (LOPS2021). Studeo.

Psykologia

PS1: PS1 Toimiva ja oppiva ihminen (LOPS2021). Studeo.

PS2: PS2 Kehittyvä ihminen (LOPS2021). Studeo.

PS3: PS3 Tietoa käsittelevä ihminen (LOPS2021). Studeo.

PS4: PS4 Tunteet ja mielenterveys (LOPS2021). Studeo.

PS5: PS5 Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen (LOPS2021). Studeo

PS6: Sosiaalipsykologisia ilmiöitä. Studeo.

PS7: Psykologian kertaus (LOPS2021). Studeo.

Filosofia

FI01: FI1 Johdatus filosofiseen ajatteluun (LOPS2021). Studeo.

FI02: FI2 Etiikka (LOPS2021). Studeo.

FI03: FI3 Yhteiskuntafilosofia (LOPS2021). Studeo

FI04: FI4 Tieto, tiede ja todellisuus (LOPS2021). Studeo

Historia

HI1: Forum 1 Ihminen, ympäristö ja historia (Otava)

HI2: Forum 2 Kansainväliset suhteet (Otava)

HI3: Forum 3 Itsenäisen Suomen historia (Otava)

HI4: Forum 4 Eurooppalainen ihminen (Otava)

HI5: Forum 5 Ruotsin Itämaasta Suomeksi (Otava)

HI6: Forum 6 Maailman kulttuurit kohtaavat (Otava)

HI7: Historian kertaus (LOPS2021). Studeo

Yhteiskuntaoppi

YH1: YH1 Suomalainen yhteiskunta (LOPS2021). Studeo

YH2: YH2 Taloustieto (LOPS2021). Studeo

YH3: Forum Yhteiskuntaoppi 3 (LOPS21). Otava

YH4: YH4 Kansalaisen lakitieto (LOPS2021). Studeo

YH5: YH Yhteiskuntaopin kertaus (LOPS2021). Studeo

Terveystieto

TE1: TE1 Terveys voimavarana (LOPS2021). Studeo

TE2: TE2 Terveys ja ympäristö (LOPS2021). Studeo.

TE3: TE3 Terveys ja yhteiskunta (LOPS2021). Studeo.

TE4: TE kertaus Terveystiedon kertaus (LOPS2021). Studeo

Opinto-ohjaus

OP1: OP1 Minä opiskelijana (LOPS2021). Studeo

OP2: OP2 Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus (LOPS2021). Studeo

OP3: Ei oppikirjaa.

Musiikki

MU1: MU1 Intro – kaikki soimaan (LOPS2021). Studeo.

MU2: MU2 Syke – soiva ilmaisu (LOPS2021). Studeo.

YLEISIÄ KÄYTÄNNÖN ASIOITA

Wilma

Sipoon lukiossa on käytössä Wilma-niminen ohjelma opiskelijoille ja huoltajille. Opiskelijat valitsevat Wilmassa opintojaksoja, seuraavat suorituksiaan, työjärjestyksiään, poissaolojaan, lukevat tiedotteita ja viestivät opettajien kanssa.

Ensimmäisen lukuvuoden alussa luodaan uusille opiskelijoille tunnukset Wilmaan. Tämän jälkeen ilmoittautuminen opintojaksoille tapahtuu Wilman kautta. Ensimmäisen kirjautumisen ja salasanan vaihdon jälkeen Wilmaa voi käyttää

millä tahansa koneella, jossa on Internet-yhteys. Lisää ohjeita Wilmasta ja sen käytöstä jaetaan oppilaille koulun alkaessa.

Opettajat syöttävät Wilman kautta arvioinnit ja poissaolot ja viestivät opiskelijoiden ja huoltajien kanssa.

Huoltajat seuraavat Wilman kautta opiskelijan suorituksia ja viestivät opettajien kanssa ja lukevat koulun tiedotteita sekä selvittävät alaikäisen poissaoloja. Huoltajat saavat omat Wilmatunnukset syksyn alussa.

Wilmaan liittyvissä käyttöongelmissa koulun kansliasta saa apua.

Tietokoneet ja oppikirjat

Opiskelijalle tarjotaan koko opiskeluajaksi kunnan kautta lainatietokone henkilökohtaiseen opiskelukäyttöön. Opintojen päättyessä tietokone oheislaitteineen on palautettava toimivana takaisin koululle. Tietokoneen voi lunastaa itselleen erikseen annettavan ohjeistuksen mukaan opintojen päättyessä ylioppilaaksi valmistumiseen.

Tietokone tulee olla opiskelijalla mukana koulussa kaikkina koulupäivinä ja kaikilla tarvittavilla tunneilla. Kunta tarjoaa maksuttoman WLAN -yhteyden koulun tiloissa.

Opintojaksojen aikaiset oppikirjat tarjotaan oppivelvollisille opiskelijoille maksutta opiskelijoiden käyttöön opintojaksojen alkaessa. Mikäli opintojaksolla on käytössä paperiset oppikirjat, ne tulee mahdollisesti palauttaa takaisin koululle opintojakson päättyessä. Erityisopettajalta on myös saatavissa lainaksi paperisia oppikirjoja niitä tarvitseville erityisopettajan päätöksellä.

Oppimateriaalit tarjotaan maksutta sen vuoden loppuun asti, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta.

Opiskelijakunta

Kaikki lukion opiskelijat muodostavat opiskelijakunnan. Opiskelijakunta valitsee itselleen vuosittain hallituksen. Opiskelijakunnan ja sen hallituksen tehtävänä on järjestää opiskelijoiden yhteistoimintaa, vapaata harrastustoimintaa sekä tehdä ehdotuksia ja antaa

lausuntoja koulun toimintaan liittyvissä asioissa. Opiskelijakunta voi järjestää koulussa juhlia ja teemapäiviä.

Tutorit

Tutorit ovat toisen vuosikurssin opiskelijoita, jotka perehdyttävät uusia opiskelijoita lukio-opintojen alkuun. Tutorit osallistuvat myös lukioesittelyihin peruskouluissa ja lukion omissa tilaisuuksissa.

Lukion ulko-ovet / avaimet

Oppilaitoksemme ulko-ovet ovat lukittuina ja avautuvat vain henkilökohtaisella magneettiavaimella. Ruokailussa käytetään samaa magneettiavainta ruokailutapahtuman rekisteröimiseksi. Avain on henkilökohtainen ja sen saa kuittausta vastaan oppilaitosisännältä. Avain tulee palauttaa opiskelun päättyessä oppilaitosisännälle. Mikäli avain jää palauttamatta tai sen hukkaa tai saattaa käyttökelvottomaksi, on opiskelijan suoritettava 30 euron korvaus avaimesta.

Oppilaitoksen rakennuksessa on käytössä tallentava kameravalvonta edistämään omaisuuden suojaa ja yleistä turvallisuutta sekä ennaltaehkäisemään ilkivaltaa.

Erityisruokavalio

Erityisruokavaliota varten terveydenhoitaja kirjoittaa todistuksen, joka toimitetaan koulun keittiön esimiehelle Emma Säteelle, emma.sade@sipoo.fi.

OPISKELUSOSIAALISET EDUT JA OPISKELIJAHUOLLON PALVELUT

Opintotuki

Lukiolaiselle, joka ei enää saa lapsilisää, voidaan myöntää hakemuksesta valtion opintotukea, yleistä asumistukea tai opintolainaa. Hakemuslomakkeita ja hakuohjeita saat koulusta. Opintotuen myöntämiseen ja sen määrään vaikuttavat huoltajien tulot ja varallisuus. Lisätietoa www.kela.fi.

Kouluruokailu ja koulumatkat

Lukion opiskelijoille tarjotaan päivittäin yksi ilmainen ateria.

Koulumatkoihin voi saada tukea opiskelija, jonka koulumatka on vähintään 7 km yhteen suuntaan. Lisäksi on oltava vähintään 10 matkapäivää kalenterikuukaudessa. Tuki haetaan verkossa. Tarkemmin tästä www.kela.fi/koulumatkatuki. Mikäli opiskelija ei voi saada matkoistaan koulumatkatukea, hän voi kuitenkin saada niistä opiskelija-alennusta, mikäli matkoistaan ei myöskään enää saa lapsialennusta. Neuvoa näistä saa myös lukion opintosihteeriltä.

Lukion erityisopettaja

Lukiossa on tarjolla erityisopettajan palveluita. Erityisopettajan antama tuki voi olla esimerkiksi yksilö- tai ryhmämuotoista.

Lukion erityisopettajana toimii Mari Huotari.
mari.huotari@sipoo.fi
p. 040 167 6488

Lukiolain 28 b§:n mukaan opiskelijalle voidaan tehdä erillinen päätös erityisopetuksesta. Tämän päätöksen saaneilla on oikeus saada suunnitelmallisempaa ja järjestelmällisempää erityisopettajan konsultaatiota ja muita erikseen sovittuja tukimuotoja. Tätä lain mukaista erityisopetuspäätöstä ei voi kuitenkaan saada ennen kuin opiskelija on todistetusti ottanut vastaan tarjottuja tukimuotoja (erityisopettajan tukea, tukiopetusta, tai muuta sovittua tukea) eikä tarjottu ja vastaanotettu tuki vaikuta riittävältä. Sipoon kunnassa päätöksen erityisopetuksesta lukiossa tekee opetuspäällikkö lukion erityisopettajan esityksestä.

Opiskeluterveydenhuolto

Terveydenhoitaja on tavattavissa Enterissä. Opiskelijat voivat tulla terveydenhoitajan vastaanotolle ilman ajanvarausta lukuvuoden alussa ilmoitettavana aikana, muina aikoina mielellään ajanvarauksella. Ajan voit varata puhelimitse tai sähköpostin kautta tai tulemalla paikan päälle. Myös huoltajat voivat olla yhteydessä lukion terveydenhoitajaan.

- 1. vuoden opiskelijat käyvät terveystarkastuksessa lukuvuoden aikana
- pojilla on kutsuntatarkastus sinä vuonna, kun täyttävät 18 vuotta. Kutsuntatarkastukset hoidetaan opiskeluterveydenhuollon kautta.

- mahdollisuus tulla keskustelemaan, jos oma terveys tai jaksaminen huolettaa

Tapaturman sattuessa koulussa tai koulumatkalla siitä on ilmoitettava opettajalle tai kansliaan vahinkoilmoituksen tekemisestä varten. Jos tarvitaan lääkärintutkimusta, opiskelija on ensin vietävä kunnan terveyskeskukseen. Kunta korvaa tapaturmasta aiheutuneet kulut sairausvakuutuksesta saatavalla osuudella vähennettynä.

Lukion terveydenhoitaja Sabina Kekki

sabina.kekki@itauusimaa.fi
p. 040 356 4794

Suun terveydenhuolto

Suun terveydenhuollon palvelut ovat osa opiskeluterveydenhuoltoa, ja ne tukevat suun terveyttä sekä kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Lukiolaisia ei kutsuta suun terveystarkastuksiin, vaan aika suun terveydenhuoltoon tulee varata itse. **Viimeinen maksuton suun terveystarkastus tarjotaan 17-vuotiaille.** Tarkastuksessa arvioidaan suun ja hampaiden terveydentila, ja tarvittaessa ohjataan jatkohoitoon.

Suun terveydenhuollon palvelut muuttuvat maksullisiksi, kun täyttää 18-vuotta. **Suosittelimme varaamaan ajan suun terveystarkastukseen hyvissä ajoin ennen täysi-ikäisyyttä, mielellään noin puoli vuotta etukäteen.** Täysi-ikäisiltä peritään maksu voimassa olevan asiakashinnaston mukaisesti. Suun terveydenhuollossa olisi suositeltavaa käydä säännöllisesti oman hoitosuunnitelman mukaisesti, jotta suun terveyttä voidaan seurata ja tukea yksilöllisesti.

Yhteystiedot

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen keskitetty suun terveydenhuollon kiireetön ajanvaraus arkipäivisin:

- Puhelin: 019 5600 130
- Verkkosivut: www.itauusimaa.fi

Soita ajanvaraukseen ja varaa aika omalle hammashoitolallesi.

Voit hoitaa **kiireettömät** ajanvaraukset myös **HyVä-digissä**. Suun terveydenhoidon ammattilaiset ovat paikalla arkisin klo 9–15.

Lukion kuraattori ja psykologi

Lukiolaisten käytettävissä ovat koulukuraattori- ja psykologipalvelut. Kuraattori ja psykologi ovat tavattavissa Enterissä, Aarreitassa. Palveluista tiedotetaan yksityiskohtaisemmin koulun alkaessa. Myös huoltajat voivat olla yhteydessä oppilashuoltoon.

Kuraattori ohjaa ja tukee lukiolaisia elämäntilanteeseen liittyvissä vaikeuksissa. Voit käydä keskustelemassa tai olla yhteydessä **Wilman kautta tai puhelimitse** kuraattorin kanssa esimerkiksi koulunkäyntiin, jaksamiseen, ihmissuhteisiin, asumiseen, elämänmuutoksiin tai talouteen liittyvistä asioista. Tarvittaessa ja opiskelijan luvalla tehdään yhteistyötä koulun henkilökunnan ja huoltajien kanssa. Kuraattori toimii yhteistyössä muiden auttamistahojen kanssa ja ohjaa tarvittaessa eteenpäin muun tuen piiriin.

Lukion kuraattori Hanna Kankaanpää

hanna.kankaanpaa@itauusimaa.fi

p. 050 380 2519

Aarreaitta, Enter

Lukion psykologiin voit ottaa yhteyttä, mikäli haluat keskustella elämäntilanteeseesi tai oppimiseesi liittyvistä asioista. Nuoruudessa tapahtuu paljon muutoksia ja elämässä eteen tulevat erilaiset haasteet voivat herättää ahdistusta tai jaksamattomuutta. Lukio-opintojen vaativuus tulee myös joskus yllätyksenä. Yhteyttä psykologiin kannattaa ottaa Wilman kautta tai puhelimitse jo siinä vaiheessa, kun ongelmat eivät ole vielä kovin suuria. Muutamakin käynti voi auttaa lisäämään hyvinvointia. Jos on tarvetta pidempiaikaiselle tuelle, siitä keskustellaan yhdessä tapaamisten aikana. Opiskelijan luvalla psykologi voi tehdä yhteistyötä koulun henkilökunnan ja huoltajien kanssa.

Lukion psykologi Martin Westerling

p. 040 168 5076

yhteydenotto ensisijaisesti Wilman kautta

AIKOJEN SIVUT

Lukuvuoden koulutyö alkaa keskiviikkona 12.8.2026 ja päättyy lauantaina 5.6.2027.

Lukion työajat lv. 2026 – 2027

Syyslukukausi: 12.8. – 18.12.2026

Syysloma: 14.10. – 18.10. (viikolla 42)

Joululoma: 19.12.2026 – 6.1.2027

Kevätlukukausi: 7.1. – 5.6.2027

Talviloma: 22.2. – 28.2.2027 (viikko 8)

Lomapäivät: 7.5.2027 (helatorstain jälkeinen perjantai)

Jaksotus lv. 2026 – 2027

I periodi ke 12.8. – pe 2.10.2026 38 pv

II periodi ma 5.10. – pe 27.11.2026 37 pv

III periodi ma 30.11.2026 – ma 8.2.2027 38 pv

IV periodi ti 9.2. – pe 9.4.2027 37 pv

V periodi ma 12.4. – la 5.6.2027 39 pv

Yhteensä lv. 2026 – 2027 työpäiviä on 189.

Tuntikaavio

Tunti:	MA	TI	KE	TO	PE
8.00-9.15	2	6	1	7	1
9.25-10.40	4	5	2	5	3
10.40-12.30 (sis. ruokailun)	5	3	4	3	4
12.45-14.00	7	1	6	2	6
14.10-15.25	9	8	7	8	
-16.00					

Päivittäinen aikataulu

Tunnit

Oppitunnin pituus = 75 min.

1	8.00 – 9.15	
2	9.25 – 10.40	
	Vaihtoehto 1:	Vaihtoehto 2:
Ruokatunti	10.40 – 11.15	11.30 – 12.00
3	11.15 – 12.30	10.45 – 11.30 JA 12.00 – 12.30
4	12.45 – 14.00	
5 - 6	14.10 – 15.25 (osa oppitunneista jatkuu klo 16.00 asti)	

Uusintakokeet

Ilmoittautuminen viimeistään	Uusintakoe	klo:	Arvosanat Wilmassa viimeistään
su 09.08.2026	ke 12.08.2026	11.30 – 14.30 (-15.30)	pe 28.08.2026
to 22.10.2026	ke 28.10.2026	15.30 – 18.30 (-19.30)	pe 13.11.2026
pe 11.12.2026	ke 16.12.2026	15.30 – 18.30 (-19.30)	pe 15.01.2027
to 04.03.2027	ke 10.03.2027	15.30 – 18.30 (-19.30)	to 25.03.2027
pe 23.04.2027	ke 28.04.2027	15.30 – 18.30 (-19.30)	pe 14.05.2027

Huom! myös päättöviikoilla järjestettäviä kokeita saa käyttää uusinta- ja suoritustilaisuuksina. Asiasta on sovittava asianomaisen opettajan kanssa.

Abeille tarkoitetut ”harjoitusylioppilaskirjoitukset”, eli preliminäärit, järjestetään:

- a) syksyllä 2026 (lähtökohtaisesti klo 11.15-17.15, seuraavina päivinä):
- 31.08.2026 reaali (ET/GE/KE/TE/UE/YH)
 - 04.09.2026 englanti
 - 08.09.2026 ruotsi (A- ja B-oppimäärä)
 - 10.09.2026 reaali (BI/FI/FY/HI/PS)

b) keväällä 2027 päättöviikolla 29.1. – 8.2. järjestetään preliminäärikokeita yo-kertausopintojaksojen päättöpäivinä.

* Äidinkielen preliminäärikoe järjestetään kuitenkin keskitetysti maanantaina 8.2.2027 klo 8.00-14.00.

Vanhempainillat

ke 7.10.2026 klo 18 Toisen ja kolmannen vuosikurssin vanhemmille, aiheena ylioppilaskirjoitukset ja jatko-opinnot.

to 28.10.2026 klo 18 Lukionsa aloittaneille ja heidän vanhemmilleen: Mitä lukio-opiskelu on tänä päivänä?

to 12.11.2026 klo 18 Lukioilta 9. luokkalaisille ja heidän huoltajilleen.

Avoimet ovet 9. luokkalaisille

Avoimien ovien päiviä järjestään eri kouluista tutustumaan tuleville:

- ma 18.1.2027 (pääasiassa Sipoon yläkoulut)
- ke 20.1.2027 (muut koulut).

YLIOPPILASKIRJOITUKSET SYKSY 2026

Syksyn 2026 koepäivät

ma 14.9.	äidinkieli ja kirjallisuus (suomi), lukutaidon koe
ke 16.9.	uskonto, elämänkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, maantiede, kemia, terveystieto
pe 18.9.	vieras kieli, pitkä oppimäärä (englanti)
ma 21.9.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä (ruotsi)
ti 22.9.	biologia, filosofia, fysiikka, historia, psykologia
to 24.9.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
pe 25.9.	äidinkieli ja kirjallisuus (suomi), kirjoitustaidon koe sekä suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -koe
ma 28.9.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä (englanti, saksa, ranska, espanja, venäjä)
ke 30.9.	saamen äidinkieli ja kirjallisuus -koe

Kaikki kokeet alkavat klo 9.00, paikalla oltava viimeistään klo 8.15 / 8.30.

YLIOPPILASKIRJOITUKSET KEVÄT 2027

Kevään 2027 koepäivät

ti 16.3.	äidinkieli ja kirjallisuus (suomi), lukutaidon koe sekä suomi toisena kielenä ja kirjallisuus, lukutaidon koe ja kuullun ymmärtämisen koe
to 18.3.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä , (englanti, saksa, ranska, espanja, venäjä)
pe 19.3.	äidinkieli ja kirjallisuus (suomi) sekä suomi toisena kielenä ja kirjallisuus, kirjoitustaidon koe
ma 22.3.	vieras kieli, pitkä oppimäärä , (englanti)
ke 24.3.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
ti 30.3.	biologia, filosofia, fysiikka, historia, psykologia
ke 31.3.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä (ruotsi)
pe 2.4.	uskonto, elämänkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, maantiede, kemia, terveystieto
ma 5.4.	saamen äidinkieli ja kirjallisuus -koe

Kaikki kokeet alkavat klo 9.00, paikalla oltava viimeistään klo 8.15 / 8.30.

LUKUJÄRJESTYS JA OPINTOJEN SUUNNITTELU

Lukujärjestys laaditaan niin sanotun opintotarjottimen avulla.

Opintotarjottimessa samalla numeroidulla rivillä (ns. palkki) olevat opintojaksot opetetaan samaan aikaan. Viereinen tuntikaavio kertoo, milloin kunkin palkin opetustunnit pidetään.

Opinto-ohjaaja käy jokaisen opiskelijan henkilökohtaisen lukujärjestyksen läpi ja tarvittaessa tekee muutokset opiskelijan kanssa.

Sama numero esiintyy kaaviossa pääsääntöisesti kolme kertaa.

Tuntikaavio:

Tunti:	MA	TI	KE	TO	PE
1	2	6	1	7	1
2	4	5	2	5	3
3	5	3	4	3	4
4	7	1	6	2	6
5(-6)	9	8	7	8	
		8		8	

Arvosanat Wilmassa (viimeistään):

1. periodi: 19.10.2026
2. periodi: 09.12.2026
3. periodi: 01.03.2027
4. periodi: 21.04.2027
5. periodi: 08.06.2027, eli lukuvuoden päättymisen jälkeisenä tiistaina

1. PERIODIN OPINTOTARJOTIN

AIKANA 12.8. – 23.9.2026

(päättöviikko 24.9.-2.10.; kunkin päivän lukujärjestys nähtävillä Wilmassa)

Palkki	1. vuosikurssi			2. vuosikurssi			3. vuosikurssi				
1	RUB0.1 HKa	YH01.1 JLi	MU01.1 MMo	FY05.1 JRä	PS03.1 TKu	LI05.1 TGr	ÄI09.1 SLi	ÄI12.1 HMa	BI07.1 JHa	HI07.1 LMi	
2	ÄI01.1_26C HMa	FI01.1_26B TKu	PS01.1_26A LKe	RUB13.1 HKa	EAB34.1 MPa	GE02.1 JHa	OP02.1 MA-K	KE07.1 HNä	TE04.1 IRu	YH05.1 LMi	
3	ENA0.1 KOj	FI01.2 TKu	FY1+2.4 PTu	HI01.1 JLi	ÄI5+6+7.1 HMa	BI2+3.1 JHa	HI02.1 LMi	MAB08.1 JRä	PS06.1 LKe	RUA07.1 HKa	RUB17.1 Alk
4	MAY01.1 SHe	MAY01.2 JRä	MAY01.3 HNä	MAB13.1 PTu	RUB13.2 Alk	YH03.1 LMi	PS03.2 LKe	UE04.1 TKu	ÄI12.2 HMa	ENA09.1 KOj	
5	BI01.1_26A JHa	TE01.1_26C IRu	PS01.2_26B LKe	MAA05.1 SHe	MAA05.2 JKu	MAB04.1 PTu	MAB04.2 JRä	ENA07.1 KOj	RUB111.1 HKa	ENA09.2 Alk	
6	ÄI01.2_26B SLi	KE1+2.1_26C HNä	ENA1+2.1_26A Alk	ENA04.1 KOj	FI02.1 TKu	MU03.1 MMo	MAA10.1 SHe	MAB08.2 JKu			
7	OP03.1 MA-K, SHe, SLi	OP03.2 MA-K, SHe, SLi	OP03.3 MA-K, SHe, SLi	ENA04.2 KOj	YH04.1 LMi	KU03.1 IRu	ENA09.3 Alk	EAB37.1 MPa			
8	LI01.1 TGr	FY13, LUMA.1 HNä, JRä	MAA15, LUMA.2 PTu								
9	OP01.1 MA-K										
10	FY11, LUMA.2+3 JRä										
8 ti	OP01.2 MA-K										
8 to	OP01.3 MA-K										

2. PERIODIN OPINTOTARJOTIN

AIKANA 5.10. – 18.11.2026

(päättöviikko 19.11.-27.11.; kunkin päivän lukujärjestys nähtävillä Wilmassa)

Palkki	1. vuosikurssi			2. vuosikurssi				3. vuosikurssi			
1	EAB31.1 MPa	SAB31.1 Alk	RAB31.1 KOj	GE07, LUMA.1 JHa, LMi	MU01.2 MMo	KE04.1 HNä	TE02.1 IRu	UE02.1 TKu	ÄI10.1 SLi		
2	ÄI01.3_26A SLi	TE01.2_26B IRu	PS01.3_26C LKe	EAB35.1 MPa	GE03.1 JHa	KE09, LUMA.2 TKu, HNä	ENA07.2 KOj	YH04.2 LMi			
3	ENA1+2.1_26A Alk	ENA1+2.2 HKa	ENA1+2.3 KOj	ÄI5+6+7.2 SLi	BI2+3.2 JHa	HI02.2 LMi	MAA13.1 SHe	MAB10.1 JRä	MAB10.2 HNä		
4	RUA1+2.1 HKa	RUB1+2.1 Alk	GE01.1 JHa	KU01.1 IRu	ÄI5+6+7.1 HMa	HI03.1 LMi	ENA05.1 KOj	MAA12.1 SHe	MAB09.1 JRä	MAB09.2 PTu	
5	HI01.2 JLi	FI01.3 TKu	KE1+2.2 HNä	RUA04.1 HKa	ENA04.3 Alk	MAA06.1 SHe	MAA09.1 SHe	ÄI10.2 HMa	EAB38.1 MPa	FY09.1 JRä	KKO01.1 MA-K
6	ÄI2+3.1 SLi	MAA02.1 SHe	MAY01.4 PTu	UE01.1 TKu	ÄI5+6+7.3 HMa	BI2+3.3 JHa	HI02.3 LMi	FY08.1 JRä	PS05.1 LKe		
7	MAA02.2 PTu	FY1+2.1 SHe	LI01.2 MR-H	RUB14.1 HKa	MAA06.2 JKu	MAA09.2 JKu	ÄI10.3 HMa				
8	LI02.1 TGr										
10	KULD2.1 IRu										
8 ti	MU08.1 MMo										
8 to	ÄI16.1 SLi, IRu										

3. PERIODIN OPINTOTARJOTIN

AIKANA 30.11.2026 – 28.1.2027

(päättöviikko 29.1.-8.2.; kunkin päivän lukujärjestys nähtävillä Wilmassa)

Palkki	1. vuosikurssi			2. vuosikurssi			3. vuosikurssi				
1	ÄI2+3.2 AKa	MAA02.2 PTu	MAA03.1 PTu	UE01.2 TKu	OP05.1 MHu	ÄI5+6+7.2 SLi	ENA05.2 KOj	HI03.2. LMi			
2	ÄI2+3.3 HMa	MAA02.1 SHe	MAA03.2 SHe	MAB02.1 JKu	RUA05.1 HKa	FI02.2 TKu	OP02.2 MA-K	FY09.1 JRä, PTu	HI07.2 LMi	PS07.1 LKe	
3	ENA1+2.2 HKa	ENA1+2.3 KOj	TE01.3_26A IRu	YH02.1 JLi	GE08, LUMA.2 JHa, JRä	HI06.1 LMi	FI04.1 TKu	ENA09.4 Alk	ÄI11.2 SLi		
4	BI01.2 JHa	HI01.3 LMi	MU01.3 MMo	RUB14.2 HKa	RUB14.3 Alk	ENA08.1 KOj	UE02.2 TKu	ET02.1 LKe	MAA13.1 SHe	MAB10.1 JRä, PTu	MAB10.2 HNä
5	RUA1+2.1 HKa	RUB1+2.1 Alk	GE01.2 JHa	KU01.2 IRu	MAA06.1 SHe	MAA06.2 JKu	MAB05.1 JRä, PTu	MAB05.2 HNä	ÄI11.1 HMa	YH05.2 LMi	
6	FY1+2.2 SHe	KU02.1 IRu	MU02.1 MMo	FY06.1 JRä, PTu	GE04.1 JHa	UE05.1 TKu	ÄI11.3 HMa	RUA11.1 HKa	RUB111.2 HKa		
7	KE1+2.3 HNä	YH01.2 JLi	ÄI5+6+7.3 HMa	ENA05.3 Alk	BI04.1 JHa						
8	LI04.1 TGr, SKo										
7A	OP01.1 MA-K	OP01.2 MA-K	OP01.3 MA-K								
7B	ÄI16.1 SLi, IRu										

4. PERIODIN OPINTOTARJOTIN

AIKANA 9.2. – 31.3.2027

(päättöviikko 1.4.-9.4.; kunkin päivän lukujärjestys nähtävillä Wilmassa)

Palkki	1. vuosikurssi			2. vuosikurssi					
1	FY03.1 JRä, PTu	YH01.3 LMi	OP05.2 MHu	ENA06.1 KOj	MAA07.1 SHe	UE02.3 TKu			
2	UE01.3 TKu	ET01.1 LKe	KE03.1 HNä	Äi14.1 HMa, IRu	ENA08.2 KOj	FY07.1 JRä, PTu	YH03.2 LMi		
3	EAB32.1 MPa	SAB32.1 Alk	RAB32.1 KOj	MAA14. LUMA.1 SHe, IRu	PS02.1 TKu	RUB15.1 HKa	YH02.2 LMi	OP02.3 MA-K	
4	MAA03.1 PTu	MAA03.2 SHe	MAA04.1 SHe	MAB02.2 HNä	ENA03.4 Alk	FI03.1 TKu	YH02.3 JLi	BI05.1 JHa	HI08.1 LMi
5	ENA03.1 Alk	FY03.2 JRä, PTu	UE03.1 TKu	HI04.1 LMi	Äi08.1 HMa	RUA06.1 HKa	ENA06.2 KOj	KU02.2 IRu	
6	RUB1+2.2 Alk	RUB1+2.3 HKa	GE01.3 JHa	Äi08.2 SLi	KE05.1 HNä	TE03.1 IRu			
7	Äi04.1 HMa	BI01.3 JHa	LI02.2 MR-H	Äi09.2 SLi	RUB15.2 HKa	ENA06.3 Alk			
8	LI01.3 TGr								

5. PERIODIN OPINTOTARJOTIN

AIKANA 12.4. – 24.5.2027

(päättöviikko 25.5.-2.6.; kunkin päivän lukujärjestys nähtävillä Wilmassa)

Palkki	1. vuosikurssi			2. vuosikurssi					
1	RUA03.1 HKa	FY04.1 JRä, PTu	MU02.2 MMo	OP05.3 MHu	BI06.1 JHa	PS04.1 TKu	KU04.1 IRu		
2	RUB1+2.2 Alk	RUB1+2.3 HKa	KU01.3 IRu	ÄI15.1 HMa	MAB6+7.1 JRä, PTu	HI03.3 LMi			
3	ÄI04.2 HMa	EAB33.1 MPa	SAB33.1 Alk	RAB33.1 KOj	BI09, LUMA.1 JHa, LKe, JRä	KE06.1 HNä	HI05.1 LMi	FI02.3 TKu	KU02.3 IRu
4	ENA03.2 KOj	FY1+2.3 SHe	KE03.2 HNä	GE02.2 JHa	RUA08.1 HKa	RUB16.1 HKa	EAB36.1 MPa	PS04.2 LKe	UE06.1 TKu
5	MAA04.1 SHe	MAB03.1 JRä, PTu	MAB03.2 HNä	ÄI08.3 SLi	ENA07.3 KOj	YH03.3 LMi			
6	ÄI04.3 SLi	ENA03.3 KOj	FY04.2 JRä, PTu	PS02.2 LKe	MAA08.1 SHe	MAB6+7.2 HNä			
7	LI02.3 MR-H	ENA07.4 KOj	MAA11.1 SHe						
8	LI03.1 TGr	MU09.1 MMo	FY12, LUMA.2 JRä, PTu						
7 ke	OP01.5 MA-K								
7 to	OP01.6 MA-K								
8 ti	OP01.4 MA-K								

OMA LUKUJÄRJESTYKSENI, PERIODIT 1-5

Periodi 1: 12.8. – 23.9.2026

Tunti:	MA	TI	KE	TO	PE
8.00-9.15	2	6	1	7	1
9.25-10.40	4	5	2	5	3
10.40-11.15 / 11.30-12.00	L O	U	N	A	S
11.15-12.30 TAI 10.45-11.30 + 12.00-12.30	5	3	4	3	4
12.45-14.00	7	1	6	2	6
14.10-15.25	9	8	7	8	
jatkuu -> 16.00		8		8	

Periodi 2: 5.10. – 18.11.2026

Tunti:	MA	TI	KE	TO	PE
8.00-9.15	2	6	1	7	1
9.25-10.40	4	5	2	5	3
10.40-11.15 / 11.30-12.00	L O	U	N	A	S
11.15-12.30 TAI 10.45-11.30 + 12.00-12.30	5	3	4	3	4
12.45-14.00	7	1	6	2	6
14.10-15.25	9	8	7	8	
jatkuu -> 16.00		8		8	

Periodi 3: 30.11.2026 – 28.1.2027

Tunti:	MA	TI	KE	TO	PE
8.00-9.15	2	6	1	7	1
9.25-10.40	4	5	2	5	3
10.40-11.15 / 11.30-12.00	L O	U	N	A	S
11.15-12.30 TAI 10.45-11.30 + 12.00-12.30	5	3	4	3	4
12.45-14.00	7	1	6	2	6
14.10-15.25	9	8	7	8	
jatkuu -> 16.00		8		8	

Periodi 4: 9.2. – 31.3.2027

Tunti:	MA	TI	KE	TO	PE
8.00-9.15	2	6	1	7	1
9.25-10.40	4	5	2	5	3
10.40-11.15 / 11.30-12.00	L O	U	N	A	S
11.15-12.30 TAI 10.45-11.30 + 12.00-12.30	5	3	4	3	4
12.45-14.00	7	1	6	2	6
14.10-15.25	9	8	7	8	
jatkuu -> 16.00		8		8	

Periodi 5: 12.4. – 24.5.2027

Tunti:	MA	TI	KE	TO	PE
8.00-9.15	2	6	1	7	1
9.25-10.40	4	5	2	5	3
10.40-11.10 / 12.00-12.35	L O	U	N	A	S
11.15-12.30 TAI 10.45-11.30 + 12.00-12.30	5	3	4	3	4
12.45-14.00	7	1	6	2	6
14.10-15.25	9	8	7	8	
jatkuu -> 16.00		8		8	

KALENTERI

33	ti	11.8.	Työpaikkakokous
vko	pv	pvm	Ensimmäinen periodi 12.8. – 2.10.2026 (38 koulupäivää)
	ke	12.8.	Kouluvuosi alkaa Uusintakoe klo 11.30 – 14.30
	to	13.8.	
	pe	14.8.	
34	ma	17.8.	
	ti	18.8.	
	ke	19.8.	
	to	20.8.	LUMA-linjan ryhmäytymisiltapäivä
	pe	21.8.	
35	ma	24.8.	Enterin kokous klo 14.15 – 15.45
	ti	25.8.	
	ke	26.8.	Ykkösten ryhmäytymispäivä (iltapäivällä)
	to	27.8.	
	pe	28.8.	Uusintakokeen arvosanat Wilmassa + Poistetaan P-merkinnät viime vuoden 1.-4. periodista
36	ma	31.8.	Preliminäärikoe, reaali (GE, KE, TE, UE, ET, YH) Suomen Lukiolaisten Liiton esittäytyminen (1. vsk.)
	ti	1.9.	Enterin poistumisharjoitus klo 10
	ke	2.9.	
	to	3.9.	
	pe	4.9.	Koulukuvaus + A-englannin preliminäärikoe
37	ma	7.9.	Yo-info abeille klo 12.35 – 13.00 + Työpaikkakokous klo 14.15 – 16.00
	ti	8.9.	A- ja B-ruotsin preliminäärikoe
	ke	9.9.	Abitti2 yo-kenraaliharjoitus
	to	10.9.	Preliminäärikoe, reaali (BI, FI, FY, HI, PS)
	pe	11.9.	
38	ma	14.9.	YO äidinkieli ja kirjallisuus, lukutaidon koe
	ti	15.9.	
	ke	16.9.	YO reaali GE, KE, TE, UE, ET, YH
	to	17.9.	
	pe	18.9.	YO englanti, pitkä
39	ma	21.9.	YO ruotsi, pitkä ja keskipitkä
	ti	22.9.	YO reaali BI, FI, FY, HI, PS
	ke	23.9.	
Päättövko	to	24.9.	YO matematiikka, pitkä ja lyhyt
Päättövko	pe	25.9.	YO äidinkieli ja kirjallisuus, kirjoitustaidon koe + suomi toisena kielenä-koe
P-vko 40	ma	28.9.	YO vieras kieli, lyhyt
Päättövko	ti	29.9.	Ryhmänohjaajien YS-aika
Päättövko	ke	30.9.	
Päättövko	to	1.10.	
Päättövko	pe	2.10.	Ykkösten toinen ryhmäytymispäivä

vko	pv	pvm	Toinen periodi 5.10. – 27.11.2026 (37 koulupäivää)
41	ma	5.10.	Hyvinvointiviikko alkaa Ryhmänohjaustunti klo 12.00 – 12.45
	ti	6.10.	
	ke	7.10.	Vanhempainilta (ylioppilaskirjoitukset ja jatko-opinnot) klo 18.00 -
	to	8.10.	
	pe	9.10.	
42	ma	12.10.	
	ti	13.10.	
Syysloma 14.10. – 16.10.			
43	ma	19.10.	Ensimmäisen periodin arvosanat Wilmassa klo 16
	ti	20.10.	
	ke	21.10.	
	to	22.10.	Työpaikkakokous klo 16.00 – 17.30 + Vanhempainilta (1. vuosikurssin opiskelijat) klo 18.00 – Ilmoittautuminen uusintaan päättyy
	pe	23.10.	
44	ma	26.10.	
	ti	27.10.	
	ke	28.10.	Uusintakoe klo 15.30 – 18.30
	to	29.10.	
	pe	30.10.	Syksyn valmistajat: oppimäärä viimeistään valmis
45	ma	2.11.	
	ti	3.11.	
	ke	4.11.	
	to	5.11.	
	pe	6.11.	
46	ma	9.11.	
	ti	10.11.	
	ke	11.11.	Viim. ilmoittautumispäivä kevään 2027 yo-kokeisiin (yo-tutkinnon aloittavat)
	to	12.11.	Syksyn yo-tulokset koululla Lukioilta 9. luokkalaisille ja huoltajille klo 18.00 –
	pe	13.11.	Uusintakokeen arvosanat Wilmassa + Poistetaan loput P-merkinnät viime lukuvuodesta
47	ma	16.11.	
	ti	17.11.	
	ke	18.11.	
Päättövko	to	19.11.	
Päättövko	pe	20.11.	
P-vko 48	ma	23.11.	
Päättövko	ti	24.11.	Työpaikkakokous klo 12.15 – 14.00
Päättövko	ke	25.11.	Ryhmänohjaajien YS-aika + Studia- messut abeille (vaihtoehto 1)
Päättövko	to	26.11.	Studia- messut abeille (vaihtoehto 2)
Päättövko	pe	27.11.	

vko	pv	pvm	Kolmas periodi 30.11.2026 – 8.2.2027 (38 koulupäivää)
49	ma	30.11.	Ryhmänohjaustunti klo 12.00 – 12.45
	ti	1.12.	
	ke	2.12.	
	to	3.12.	
	pe	4.12.	Itsenäisyysjuhla ja lakkiaiset klo 11.30 –
50	ma	7.12.	Enterin kokous klo 14.15 – 15.45
	ti	8.12.	
	ke	9.12.	Toisen periodin arvosanat Wilmassa klo 16
	to	10.12.	
	pe	11.12.	Lucia – juhla klo 9 + Ilmoittautuminen uusintaan päättyy
51	ma	14.12.	
	ti	15.12.	
	ke	16.12.	Uusintakoe klo 15.30 – 18.30
	to	17.12.	Urapäivä
	pe	18.12.	Joulujuhlapäivä
Joululoma 19.12.2026 – 6.1.2027			
1	to	7.1.	Kevätlukukausi alkaa
	pe	8.1.	
2	ma	11.1.	Työpaikkakokous klo 14.15 – 16.00
	ti	12.1.	
	ke	13.1.	
	to	14.1.	
	pe	15.1.	Uusintakokeen arvosanat Wilmassa + Poistetaan P-merkinnät 1. periodista
3	ma	18.1.	Avoimet ovet (1. päivä)
	ti	19.1.	
	ke	20.1.	Avoimet ovet (2. päivä)
	to	21.1.	
	pe	22.1.	
4	ma	25.1.	
	ti	26.1.	
	ke	27.1.	
	to	28.1.	
Päättövko	pe	29.1.	Preliminäärikokeet alkavat *)
P-vko 5	ma	1.2.	
Päättövko	ti	2.2.	Ryhmänohjaajien YS-aika
Päättövko	ke	3.2.	
Päättövko	to	4.2.	Työpaikkakokous klo 12.15 – 14.00
Päättövko	pe	5.2.	
P-vko 6	ma	8.2.	Äidinkielen preliminäärikoe *)

*) = Päättöviikolla 29.1. – 8.2. järjestetään preliminäärikokeita yo-kertaus-opintojaksojen päättöpäivinä. Äidinkielen preliminäärikoe järjestetään kuitenkin keskitetysti maanantaina 8.2.2027 klo 8.00 – 14.00.

vko	pv	pvm	Neljäs periodi 9.2. – 9.4.2027 (37 koulupäivää)
6	ti	9.2.	Ryhmänohjaustunti klo 12.00 – 12.45
	ke	10.2.	Penkkarit
	to	11.2.	Wanhojen Tanssit (iltaesitys)
	pe	12.2.	Wanhojen Tanssit (päiväesitys)
7	ma	15.2.	
	ti	16.2.	
	ke	17.2.	
	to	18.2.	
	pe	19.2.	
Talviloma 22.2. – 28.2.			
9	ma	1.3.	Kolmannen periodin arvosanat Wilmassa klo 16
	ti	2.3.	
	ke	3.3.	
	to	4.3.	Ilmoittautuminen uusintaan päättyy
	pe	5.3.	
10	ma	8.3.	Enterin kokous klo 14.15 – 15.45
	ti	9.3.	
	ke	10.3.	Uusintakoe klo 15.30 – 18.30
	to	11.3.	
	pe	12.3.	
11	ma	15.3.	
	ti	16.3.	YO äidinkieli ja kirjallisuus JA suomi toisena kielenä-koe, lukutaidon koe sekä S2 kuullun ymmärtämisen koe
	ke	17.3.	
	to	18.3.	YO vieras kieli, lyhyt
	pe	19.3.	YO äidinkieli ja kirjallisuus JA Suomi toisena kielenä-koe, kirjoitustaidon koe
12	ma	22.3.	YO vieras kieli, pitkä
	ti	23.3.	
	ke	24.3.	YO matematiikka, pitkä ja lyhyt
	to	25.3.	Uusintakokeen arvosanat Wilmassa
	pe	26.3.	Pitkäperjantai
	ma	29.3.	2. pääsiäispäivä
13	ti	30.3.	YO reaali BI, FI, FY, HI, PS
	ke	31.3.	YO ruotsi, pitkä ja keskipitkä
Päättövko	to	1.4.	
Päättövko	pe	2.4.	YO reaali GE, KE, TE, UE, ET, YH
P-vko 14	ma	5.4.	
Päättövko	ti	6.4.	Työpaikkakokous klo 12.15 – 14.00
Päättövko	ke	7.4.	Ryhmänohjaajien YS-aika
Päättövko	to	8.4.	
Päättövko	pe	9.4.	

vko	pv	pvm	Viides periodi 12.4. – 5.6.2027 (39 koulupäivää)
15	ma	12.4.	Ryhmänohjaustunti klo 12.00 – 12.45
	ti	13.4.	Poistetaan P-merkinnät 2. periodista
	ke	14.4.	
	to	15.4.	
	pe	16.4.	
16	ma	19.4.	
	ti	20.4.	
	ke	21.4.	Neljännän periodin arvosanat Wilmassa klo 16
	to	22.4.	
	pe	23.4.	Ilmoittautuminen uusintaan päättyy
17	ma	26.4.	
	ti	27.4.	
	ke	28.4.	Uusintakoe klo 15.30 – 18.30
	to	29.4.	
	pe	30.4.	Vapputapahtuma + ensi lukuvuoden tarjotin avautuu + Kevään valmistajat: oppimäärä viimeistään valmis
18	ma	3.5.	
	ti	4.5.	
	ke	5.5.	
	to	6.5.	<i>Helatorstai</i>
	pe	7.5.	<i>Vapaapäivä</i>
19	ma	10.5.	Enterin kokous klo 14.15 – 15.00
	ti	11.5.	
	ke	12.5.	
	to	13.5.	
	pe	14.5.	Uusintakokeen arvosanat Wilmassa + Poistetaan P-merkinnät 3. periodista
20	ma	17.5.	Ilmoittautuminen syksyn 2027 yo-kirjoituksiin päättyy (yo-tutkinnon aloittavat)
	ti	18.5.	Yo-tulokset koululla
	ke	19.5.	
	to	20.5.	
	pe	21.5.	
21	ma	24.5.	
Päättövko	ti	25.5.	Työpaikkakokous klo 12.15 – (mm. stipendien jaosta)
Päättövko	ke	26.5.	
Päättövko	to	27.5.	
Päättövko	pe	28.5.	
P-vko 22	ma	31.5.	
Päättövko	ti	1.6.	
Päättövko	ke	2.6.	
	to	3.6.	Opiskelijakunnan päivä
	pe	4.6.	1.- ja 2.-vuosikurssin kevätjuhla + lakkiaisharjoitukset
	la	5.6.	Ylioppilasjuhla

Viidennen periodin arvosanat näkyvät Wilmassa viim. tiistaina 8.6.2027 klo 16.